

LKB KRONIKA NR. 48

Igalotinio pamokslai tikinčiųjų atstovams

(Tęsinys)

Šiuo raštu dar kartą pareiškiam, kad Lietuvos kunigai ir tikintieji niekada negali sutikti su tais reikalavimais, kurie prieštarauja Bažnyčios hierarchinei santvarkai ir jos teisės kano-nams. Mes norime atkreipti dėmesį į negerovę, kuri, laiku nepašalinta, gali atvesti Bažnyčią į konfliktą su valstybe, o tai abiem šalims nepageidautina ir nereikalinga.

Vilniaus Arkivyskupijos
Kunigu Taryba:

Mykolas Petravičius, Algimantas Keina, Kazimieras Žemėnas, Alfonsas Petronis, Donatas Valiukonis, Jonas Vaitonis, Jonas Lauriūnas, Marijonas Savickas, Ričardas Černiauskas.

Kauno Arkivyskupijos
Kunigu Taryba:

Jonas Babonas, Mykolas Buožius, Gustavas Gudavičius, Vytautas Pesliakas, Alfonsas Svarinskas, Eugenijus Bartulis, Kęstutis Daknevičius, Leonas Kalinauskas, Edvardas Semaska, Lionginas Vaičiūlonis.

Panevėžio Vyskupijos
Kunigu Taryba:

Petras Adomonis, Petras Bal-tuška, Petras Budriūnas, Sta-

nislovas Krumpiauskas, Juozas Šumskis, Bronius Antanaitis, Antanas Balaišis, Juozas Janulis, Jonas Pranevičius, Leopoldas Pratekis.

Telsių Vyskupijos
Kunigu Taryba:

Julius Budrikis, Jonas Kaune-cas, Adomas Milerius, Adolfas Pudžemis, Vincentas Senkus, Vincentas Vėlavicius, Jonas Gedvilas, Alfonsas Lukoševičius, Tadas Poška, Petras Puzaras, Antanas Šeškevičius.

Vilkaviškio Vyskupijos
Kunigu Taryba:

Sigitas Tamkevičius, Andrius Gustaitis, Juozas Zemaitis, Kos-tas Ambrasas (nepasirašė), Juo-zas Adomaitis, Jonas Maskvytis, Albinas Deltuva, Pranas Račiūnas, Petras Dumbliauskas, Antanas Gražulis.

Kaišiadorių Vyskupijos
Kunigu Taryba:

Jonas Mintaučis, Jonas Jonys, Juozas Matulaitis, Ignacas Milišius, Mykolas Balnis, Marijonas Petkevičius, Jonas Pilka, Stanislovas Kiškis, Alfonsas Ažubalis, Bronius Bulika.

1981 m. gegužės 3 d.
Šv. Kryžiaus atradimo šventė.

(Pabaiga)

IZRAELIO SPAUDA APIE ARABŲ JĖGAS

Arabai turi ginklų, trūksta vienybės

Tel Avivas. — Izraelio vakari-nis laikraštis "Yediot Ahrono", cituodamas Londono strateginio instituto statistiką, praneša apie arabų valstybių karines jėgas. Arabų 19 valstybių savo regulia-riose armijose turi 1,215,900 vy-rų, neskaitant Egipto, kurio ka-riūmenėje yra pusė milijono. Su Egiptu arabų valstybių regula-riose kariuomenėse būtų 1,7 mil. vyrų, kad Izraelio reguliarioji kariuomenė turėtų 170,000.

Arabų karo aviacijoje yra 2443 ro lėktuvų, o Egiptas turi 680 ka-ro lėktuvų. Visi arabai galėtų su-daryti 3078 lėktuvų karinę avia-ciją, kada Izraelis turi 580 kovos lėktuvų. Dar didesnis skirtumas tankų ir šarvuotųjų jėgose. Arabai, įskaitant Egiptą turimus 2100 tankų, turi 15,634 tankus, o Iz-raelis turi 3300 tankus. Arabų šalyse, įskaitant Egiptą, yra 11,127 artilerijos pabūklų, Izraelis turi jų 2078.

Dar didesnis skirtumas yra val-domų žemių srityje. Arabai išsi-plėtę 14,513,000 kvadratinųjų kilo-metrų plote. Izraelis su okupuoto-mis žemėmis turi 30,000 kv. kilometrų. Prieš šėšių dienų karą izraelio teritorija buvo 21,000 kv. km.

Laikraštis baigia straipsnį nu-sistebėdamas, kaip arabai, turė-dami tokią didelę ginklų persvar-ą, negali pradėti "šventojo ka-ro" prieš Izraelį ir vis dar perka naujų ginklų. Laikraštis mano, kad intensyvus arabų ginklavi-masis reiškis, kad jie planuoja kariauti ne prieš Izraelį, bet vieni prieš kitus. Arabų nevieningumas

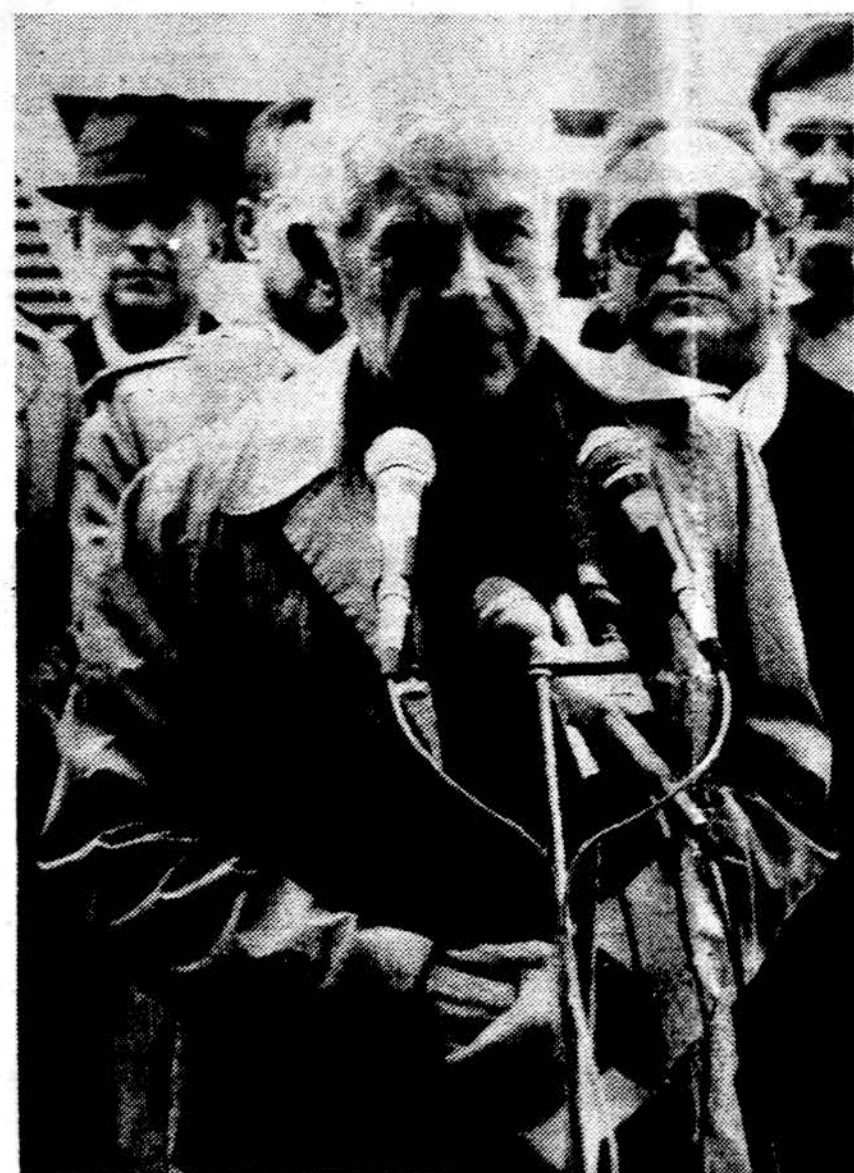
Iranas paskelbė didelę pergalę

Teheranas. — Irano radijas skelbia apie didelius mūšius piet-vakarių Irane, kur buvo išvaduo-ti iš Irako okupacijos 73 kaimai. Kovose sutriuškinta visa Irako di-vizija, kurios 1,000 karių žuvo, 1,300 pateko nelaisvėn. Tai bu-vusi didžiausia šio 14 mėnesių ka-ro pergalė. Keliose vietose iranie-čiai pasiekė Irako sieną.

Irako žinių agentūra paskelbė apie Irano ofensivą, tačiau ji bu-vusi atmušta, sustabdyta ir prie-šui padaryta sunkių nuostolių.

Afganų kalyns

Pesawaras. — Pakistane afga-nų laisvės kovotojai paskelbė, kad afganų suimtas sovietų valdinin-kas okupuotame Afganistane E. Okrimjuk parašė Sovietų prezi-dentui Brežnevui laiška, prašy-damas gelbėti jį iš afganų ran-kų. Okrimjukas buvo sugautas Kabule rugsėjo mėn. Afganai rei-ka-lauja už jo paleidimą 50 afga-nų, laikomų komunistų kalėji-muose.

Paul Nitz, JAV-bių delegacijos branduolinių ginklų apribojimo derybose pirmininkas, atvykęs į Ženevą, atsako į korespondentų klausimus.

Rusų propagandos veikla Italijoje

Surengė ok. Lietuvos kultūros parodą

Roma. — Italijos ir Sovietų Są-jungos draugystės draugijos ini-ciatyva Macareta mieste, Mar-che regione, centro Italijoje, bu-vo surengtos kultūrinės dienos, kurių rėmuose įvyko ir sovietų okupuotos Lietuvos kultūros pa-roda. Ta proga italų Liaudies są-jūdis Macaretoje paskelbė ir iš-platinio pareiškimą, kuriame iš-keliama parodos apie Lietuvą aiš-čiai propagandinis pobūdis. Lie-tuviškoji kultūra, kuri yra viena reikšmingiausių krikščioniškujų kultūrų Europoje, pažymima pa-reiškime, ir kuri ryškiai atspindi lietuvių tautos savitą veidą, yra taip pat viena iš labiausiai sovie-tų persekiojamų ir engiamų kul-tūrų. Vadinamoji "sovietinė kul-tūra", kuri šiandien pasisavina tik-kinčios lietuvių tautos religinių papročių vertybes, nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos, kaip tik Lietuvoje brutaliai ir nuosek-liai vykdo tikėjimo persekiojimą. Italų Liaudies sąjūdis atkreipia Marche regiono valdžios ir Macera miesto savivaldybės dėmesį į tai, jog tikrasis tautų draugystė negali ribotis vien tik ofi-cialiais santykiais, kurie aiškiai

remiasi ideologine propaganda. Italų sąjūdis savo pareiškime taip pat nurodo, jog Sovietų Są-jungos kultūros dienose Macera-toje buvo plačiai dalinamos so-vietų ambasados Italijoje atspau-dintos propagandinės brošiūros "Už taiką, už Tarptautinio įtem-pimo mažinimą ir prieš ginka-vimosi varžybą". Ši skambi anti-rašė, pažymi pareiškime italų są-jūdis, aiškiai prieštarauja pla-čiai žinomam faktui, jog Sovietų Sąjunga yra dislokavusi šimtus branduolinių raketų, nukreiptų prieš Vakarų Europą, galbūt ir prieš Italijos miestus.

Sprogimas Sirijoje

Damaskas. — Sirijoje sprogo galinga, automobiliję paslėpta, bomba. Miesto centre sprogimas užmušė 64 žmones, 135 sužeidė. Telefoniniai pranešimai sako, kad bomba padėjo organizacija, siekianti išvaduoti Libaną iš sve-timųjų. Beirute PLO atstovai pa-reiškė, kad ta organizacija yra Izraelio agentų veiklos prie-dangas.

Allen'o reakcija

Washingtonas. — Prezidento nacionalinio saugumo patarėjas Richard Allen paskelbė sekmadienį, kad jis išeina laikinai iš savo pareigų (leave of absence), kol bus baigti teisingumo įstaigų ty-rinėjimai apie jam metamus kaltinimus. Allen atsakinėjo NBC televizijoje į korespondentų kla-usimus ir priekaištavo spaudai, ku-ri išpūtė visą nesupratimą.

N. Zelandijoj teks pakartoti rinkimus

Wellingtonas. — Parlamento rinkimai Naujoje Zelandijoje ne-davė aiškaus laimėjimo. Panaši padėtis ten buvo prieš 60 metų. Valdančioji konservatyvi tautinė partija laimėjo parlamente 46 vietas, o opozicijos darbiečiai ga-siūlė pinigine premija už nusikal-tėlių sugavimą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Šiandien prezidentas Reaga-nas posėdžiaus su darbo unių fe-deracijos AFL — CIO vadais.

— Amsterdamo mirė pasauli-nio masto šachmatininkas dr. Max Euwe, buvęs 1935 — 1937 pasaulio čempionas ir buvęs 1970 — 1978 šachmatų tarptautinės federacijos pirmininkas. Jis buvo 80 metų amžiaus.

— Padėkos dieną iš ligoninės išėjo Rose Kennedy, 91 metų, po dviejų dienų širdies tyrimų.

— Sovietų valdžios išstremtas akademikas Sacharovas toliau tę-sia bado streiką, kol valdžia duos išvažiavimo vizą jo marčiai.

— Vakarų Vokietijos parla-mento gynybos komitetas vėl pa-siūlė sumažinti lėšas gynybai.

— Honduro prezidento rinki-muose dvi svarbiausios partijos skelbia laimėjusios. Tai pirmi rin-kimai po 18 karinės diktatūros metų. Balsavimo būstines saugo-jų kariuomenės sargybos.

— Slaptosios tarnybos direkto-rus Stuart Knight, pasitraukda-mas iš pareigų pasakė, kad tar-mybos darbai pasunkėjo, nes te-roristai gali greičiau judėti po vi-šą Ameriką, be to, nepadaidėti ir suvaržymai FBI ir kitoms agen-tūroms.

— Japonijos premjeras Suzuki paskelbė, kad šią savaitę bus pa-keista vyriausybė, tačiau jos po-litika liks nepasikeitusi.

— Šiaurės jūroje audros pri-vertė dviejų laivų įgulas palikti savo laivus: vokiečių ir britų. Vie-ną įgulą išgelbėjo Olandijos, kitą — belgų helikopteriai.

— Norvegijos žvalgybos įstai-ga rekomendavo teisingumo mi-nisterijai išstremti tris sovietų diplomatus: karinį atašė, pirma-į ambasados sekretorių ir vieną prekybos atstovą. Jie visi esą KGB tarnautojai.

— Šiaurinėje Airijoje sprogu-si bomba užmušė vieną policininką ir tris sužeidė, vieną — sun-kią.

— Bombos sprogimas Puerto Rico buvo sustabdes sostinės San Juano elektros stoties veikimą.

— Turkijoje buvo suimti dar 25 įtariamieji kairieji teroristai, pas-kurios rasta ginklų ir sprogme-nų.

— Salvadora civiliniame kare praėjusį savaitgalį žuvo 32 ko-munistų sukilėliai.

— Japonijoje apie 4,000 stu-dentų demonstravo prie Tokiojo aerodromo, protestuodami prieš naujo pakilimo tako statybą.

— Nikaragva išstremė tris ame-rikiečius, vieną jų marinių sargy-binį JAV ambasadoje. Jie kalti-nami vagystėmis ir užpuolimais.

— Turkijoje teismas nubaudė 14 metų kalėjimo bausmę 89 poli-cijos ir kalėjimo tarnautojus, kal-tintus kalinių kankinimu.

— Ukrainiečių kilmės vaikai Toronto, Kanadoje nuo šių metų galės mokytis katekizmo sava kal-ba. Toronto rytų apeigū ukrai-niečių katalikų vyskupijai pri-klauso apie aštuonesdešimt tūk-santčių tikinčiųjų.

Gerulaitis laimėjo

Johannesburgas. — Vitas Ge-rolaitis laimėjo Pietų Afrikos lau-ko teniso atvirą turnyrą ir gavo 35,500 dol. Teisėiai jį nubaudė 425 dol. bauda už neagražų žo-džių vartojimą. Iš Pietų Afrikos Gerulaitis iškrito į Barcelonos, Ispanijos teniso turnyrą.

partija, turinti dvi vietas. Spa-u-da pranašauja, kad vyriausybė bus nepastovi ir teks organizuoti naujus rinkimus.

PRASIDEDA ATOMO GINKLŲ DERYBOS

Popiežius ragina sustabdyti lenktynes

Ženeva. — Vakar Šveicarijoje prasidėjo Amerikos — Sovietų Sąjungos derybos dėl strateginių ginklų apribojimo. Tai bus jau antras didžiųjų galybių bandymas sumažinti atominių ginklų grės-mę. Sovietų agentūra "Tass" prieš derybų pradžią vėl išreiškė abejonę, ar Amerikos vyriausybė tikrai siekia sumažinti branduo-linių ginklų skaičių Europoje. Washingtonas noris tik pakeisti dabar Europoje esančių ginklų pusiausvyrą savo naudai.

Pirmieji pasitarimai dėl atomi-nių ginklų lenktynių sustabdymo prasidėjo 1960-tojo dešimtmečio pabaigoje. Tos derybos, vadina-mos SALT (Strategic Arms Limi-tation Treaty) davė laikinų lai-mėjimų, tačiau pirmoji sutartis jau pasibaigė. Ji buvo apribojusi kai kurių ginklų rūšių statybą. Antriosios SALT sutarties nepa-tvirtino JAV senatas.

Derybose amerikiečių delegaci-jai vadovauja Paul Nitz, 74 me-tų diplomatas, ankstesniųjų de-rybų dalyvis, buvęs karo laivyno sekretorius. Sovietų delegacijos pi-rmininkas yra Yulij Kvicinskis, 45 metų amžiaus. Jis yra sovietų am-basados Bonoje, Vakarų Vokieti-joje, pirmasis patarėjas.

Nors derybos dėl strateginių ginklų vyksta tarp didžiųjų galy-bių — Amerikos ir Sovietų Sąjun-gos, jomis vis daugiau domisi Eu-ropos valstybės. Manoma, kad derybos bus labai ilgos ir sunkios. Teks atskirti aptarti daugybę įvairių raketų rūšių, jų užtaisų stiprumą, lėktuvų ir karo laivų, kurie gali šaudyti branduolines

raketas, skaičių. Derybų pradžios proga popie-žius Jonas Paulius II-sis pasiuntė asmeninius laiškus prezidentui Reaganui ir sovietų prezidentui Brežnevui, ragindamas juos gera-valia pasinaudoti šia proga už-baigti žmonių gresiantį bran-duolinio karo pavojų. Popiežius primena, kad milijonai pasaulio žmonių tikisi sėkmingo derybų užbaigimo.

Nusiginklavimo derybų išvaka-rėse kalbas šiuo klausimu pasakė prezidentas Reaganas (lapkričio 18) ir sovietų Brežnevas. Komen-tatoriai pripažįsta, kad derybos sieks ir propagandinių laimėjimų. Sovietai, plėsdami savo "taikos kampaniją", kovoja dėl europie-čių opinijos pritarimo. Maskva reikalauja, kad Amerika nedidin-tų savo raketų skaičiaus Europoje ir Europos gyventojų masės lin-kusios tam reikalavimui pritarti, nes europiečiai supranta, kad ato-minis karas Europoje būtų "pas-kutinis".

Šeštadienį didelės demonstraci-jos už taiką įvyko Florencijoje, kur 15 traukinių ir 50 autobusų suvežė demonstrantus iš visos Italijos. Komunistų partijos veikė-jai, ruošę šią protesto demon-straciją, pasmerkė ne tik NATO atominius ginklus, bet ir Varšu-vos pakto raketas. Panašios, kiek mažesnes demonstracijas, įvyko Portugalijoje, Sardinijoje ir kitur.

Streikas ok. Lietuvoj

Gruodžio 1 d. yra skelbiamas pusės valandos streikas Lietuvo-je, Latvijoje ir Estijoje, sekanč kaimyninės Lenkijos pavyzdžiu.

Šiomis dienomis Taline yra pla-tinami lapeliai, raginant darbi-ninkus streikuoti tą dieną 10 val. ryto Taline, Rygoje ir Vilniuje. Šiuo žygiu dalyviai okupuotose salygoose žada išreikšti protestą prieš sovietų agresiją Afganista-ne ir prieš nepageidaujamą so-vietų kišimąsi į Lenkijos vidaus reikalus bei reikalauja, kad sovie-tų konstitucija ir vyriausybės pa-sirašyti tarptautiniai dokumentai būtų įgyvendinti.

BATUNAS, Pabaltiečių organi-zacija prie Jungtinių Tautų, šia nepaprasta proga šaukia demon-straciją antradienį, gruodžio 1 d., 12 val. vidurdienį skersai gatvės nuo Jungtinių Tautų tarp 42 ir 43 gatvės (prie Išaiah sienos).

Šia proga žadama pasmerkti ir Vakarų Vokietijos valdžios užde-tą namų areštą paskiriems pabal-tiečiams bei afganams Bonno-je. Vakarų Vokietijos valdžia tai padarė norėdama išvengti ne-malonių demonstracijų prieš be-sisvečiuojantį Leonidą Brežnevą.

New Yorko apylinkės lietuviai yra raginami tą dieną gausiai so-lidarizuotis su persekiojamais broliais ir seserimis okupuotoje Lietuvoje.

Sakoma, kad streikai bus tę-siami kiekvieno mėnesio pirmą darbo dieną.

KALENDORIUS

Gruodžio 1 d.: Eligijus, Natali-ja, Butigeidis, Giedrūnė.

Gruodžio 2 d.: Evazijus, Bibija-na, Svirgaila, Skirmantė.

Saulė teka 6:57, leidžiasi 4:21.

ORAS

Debesuota, gali lyti, tempera-tūra dieną 40 l., naktį 30 l.

Sovietų Sąjungos delegacijai Žene-vos atominių ginklų derybose vado-vauja Yulij Kvicinskis, sovietų abasa-doriaus Vakarų Vokietijoje padėjėjas.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIBGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

SLOGOS REIKALAI

Susipažinkime su slogos liečiančiais faktais — tada išvengsime klaidingų elgesio ir dėl to sveikėsime būsim.

Mediciniškas raginimas

Pirmas faktas

Ar tikrai sukelia slogas atšalimas? Vien atšalimas, be kitų neigiamųjų neįtakoją sloga susergamumą bei slogos eigą. Atlikti bandymai su savanoriais, kurie buvo šaldomi norint atsakyti į virš minėtą klausimą. Sakysim, vieni savanoriai buvo vėsinami nuogi prie 60F temperatūros keturias valandas. Taip pat kiti jį buvo šaldomi apšvilkę prie 10F temperatūros per dvi valandas. Tada jie buvo apšvilę šalčio virusais. Pasirodė, kad vienodai dažnai jie susirgavo viršutinių kvėpavimo takų liga — sloga. Jų ligos stiprumas buvo vienodas, nežiūrint didesnio ir mažesnio atšalimo. Du atlikti tyrimai kitu atveju patvirtino kas čia pasakytą.

Antras faktas — kokia galima nuo slogos apsauga?

Išrodo, kad vienas ir vienintelis būdas apsaugoti nuo slogos — tai visiškai žmogaus išskyrimas — izoliavimas, o gal ir tai neapsaugos nuo slogos. Tikrai, izoliavimas žmogaus yra veiklus būdas išvengti viršutinių kvėpavimo takų susirgimo. Bet vos tik žmogus sugrįž į normalų gyvenimą, jis, greičiausiai, susirgs net rimtesne slogos forma, negu būdamas tarp žmonių ir normaliai savas pareigas atlikdamas.

Nuo slogos apsaugos reikalu buvo tirta 1930 m. grupė norvegų. Šaltoje arktikos zonoje buvo maža sala, izoliuota užšalusios jūros. Jokio susisiektimo su likusiu pasauliu nebuvo ten gyvenantiems žmonėms nuo spalio iki gegužės mėnesio. Kada gegužės mėnesį ledai nutirpo ir pirmas laivas atplaukė, prasidėjo gausa susirgimų slogomis. Žmonės sunkiai sirgo ir liga plėtėsi greitai visoje saloje. Nuo spalio iki gegužės — tame laikotarpyje žmonės saloje nesirgo slogomis.

Antras tyrimas nuo slogos apsaugos buvo atliktas su anglių ekspedicijos į Antarktiką dalyviais. Pradžioje slogas sukeliantis virusas (rhinovirus) buvo teikiamas savanoriams gyvenantiems Anglijoje. Sloga susirgo 37 proc. savanorių. Kaulus lauzė — negerai jaučiai jų 30%. Karščiavo jų 14% Susirgo bronchitu jų 5%.

Tas pats kiekis slogos viruso buvo suteiktas sveikiems anglams, kurie buvo izoliuoti Antarktikoje per aštuonis mėnesius ir nebuvo slogomis sirgę per tą laiką. Tada jų 75% susirgo sloga. Net 30% jų turėjo bronchitą. Išėina, kad izo-

liacija pajėgia žmones apsaugoti nuo slogos tik tada, kai ji yra visą laiką — neribotai užlaikoma.

Tretias faktas — kiek žmogaus psichologija įtakoja slogos stiprumą?

Žmogaus psichologinis stovis — jo nusiteikimai įtakoja slogos eigą bei jos stiprumą. Tuo reikalu buvo atlikti sekančieji tyrimai. Buvo tiriamos dvi grupės žmonių, žinant, kad tie žmonės yra jaučius slogos virusams.

Vienai grupei žmonių buvo pasakyta, kad jiems bus teikiama prieš slogos virusus veikiantieji vaistai. Taip pat tai grupei buvo pasakyta, kad galėtų tyrimo jiems bus įvesta guminis vamzdelis per jų nosį ir jį skrandžius (nasogastrič tube). Kitaip sakant, tie žmonės turėjo gauti gerą dalyką — vaistus prieš slogą ir nemalonų dalyką — vamzdelį per nosį į skrandį.

Kai tyrinėtojai išaiškino savanoriams, kaip ta guminė triubelė bus per jų nosį įvesta į skrandį, pusė savanorių atsisakė dalyvauti tyrime. Kitai grupei buvo duodami vaistai ir nebuvo statomas vamzdelis per jų nosį į skrandžius.

Galima būtų laukti, kad tie žmonės, kurie tikėjo į gerą veiklą prieš slogas vaistus, nes leidosi sau per jų nosį įstatomi vamzdelį į skrandį, turės mažiau slogos negu tie, kuriems nebuvo vamzdelis įstatomas. Bet pasirodė priešingas dalykas: tie, kurie turėjo progos pasirinkti prieš slogą vaistus ir turėti nemalonumą — vamzdelį per nosį į skrandį, susirgo sunkiau slogomis. Tai, gal vien tikėjimas į vaistų veiklą neapsaugojo žmogaus nuo slogos stiprumo.

Ketvirtas faktas — sloga gali pastrinti bronchitą

Iki neseno laiko nebuvo duomenų, kad virusinis sloga susirgimas pastrintų bronchitą bei astmą. Californijos universitete atlikti tyrimai nušvietė reikalingą šioje srityje. Pasirodė, kad nuo astmos sveiki žmonės gavę slogą gali susirgti ir astma panašiu negu gerumu.

Tiriant buvo susekta, kad kai normalūs — sveiki žmonės įsuaugina erzinančius purškalus (irritant aerosole), jų bronchų gleivinė nesuistraukė — nepakenkė jų alavimui. Priešingai atsitiko, kai tokių purškų gaudavo astma sergantysis — jo bronchai susitraukė ir alsuoti tokiems buvo sunku.

Panašiai ir astmatikus reagiaavo į erzinančius purškalus tie žmonės, kurie turėjo purškų gavo laike slogos. Tada tie sveiki žmonės reagavo į purš-

kalus panašiai kaip astmatikai. Taigi, ir neastmatikai susirgę sloga gali sunegaluoti kaip astmatikai.

Kitas svarbus faktas — tai tabako rūkymas: rūkoriai ga- vę slogą dažniau suserger bronchitu ir jiems tos ligos negu- mai ilgiau užsitęsia. Tas faktas yra patvirtintas pramonės statistikoje. Ten sužinota, kad rūkoriai susirgę slogą dažniau gauna bronchitą. Taip pat sužinota, kad rūkoriai, gavę ir negavę bronchitą, daug daugiau dienų serga už sloguojančius nerūkančiuosius.

Penktas faktas — vasarinės slogos lengvesnės už žieminės

Žiemos metu užsikrečiama sloga dėl Coronavirus viruso rūšies veiklos. Pavasariais ir rudens metu slogas sukelia kita viruso rūšis — Rhinovirus. Šis sukelia ketvirtadalį visų slogos susirgimų. Tuo tarpu žieminis virš minėtas virusas sukelia tik 15% visų sloga sunegalavimų.

Minėtas pavasarinis — rudensinis virusas daug nuodugniau ištyrtas. Kiekvienas tuo virusu užsikrėtęs susilaukia slogos negalavimų. Susirgusieji nestipriai bet ilgai sloguoja. Kartais visa grupė žmonių susergera šitokių virusų apsikrėdami. Susergera lygiai vaikai kaip ir suaugusieji. Tik suaugusieji lengvesne tos ligos forma susergera, palyginus su vaikais.

Žinoma, kad suaugusių sloga susirgimas nepadažnėja jiems dažniau kartu su vaikais buvojant. Taigi, vienodai dažnai serga suaugusieji turi ar neturi vaikų.

Šeštasis faktas — pasisveikinimas ir čiaudėjimas dažniausias viruso apsikrėtimo kelias

Nors nosis ir akių gleivinės labiausiai nukentia sloguojant — pavasarinis bei rudensinis virusas apsikrėtus — vienog juo apsikrečiama dažniau per čiaudėjimą ir kosėjimą. Juo neužsikrečiama šiaip iš oro.

Daug dažniau minėtu virusu užsikrečiama tada, kai virusas patenka ant rankų. Tada visi tokias rankas paliečiantieji užsikrečia sloga. Yra gerai žinomas faktas, kad sloga sergantieji slogos virusus nešiojasi ant savo rankų. Yra galima užauginti slogos virusus kultūroje paimitus nuo sloga sergančiųjų rankų.

Kokiu keliu užsikrečiama?

Nosis krapštant ar akis trinant virusas išnešiojamas. Vaikai ir suaugusieji dažnai turi įprotį krapštinti nosį ar trinti akis. Taigi, rudensinis — pavasarinis virusas (rhinovirus) randasi susirgusiojo nosyje ir akių gleivinėje. Jis platinamas rankomis iš nosies ir akių pernešant kitiems žmonėms.

Septintas faktas — kai kurie žmonės yra atsparūs slogoms

Kai kurie žmonės savo kūne, slogos atveju — nosyje turi atsparumą teikiančių medžiagų (IGA) daugiau už kitus. Tokie nesuserga sloga. Kurie tokio

Kultūringoje aplinkoje susipratę lietuviai be svaigalų — rukai domisi sveikatos patarimais Sodybos pažmonyje: M. ir M. Vaišvilai, E. Liškevičienė, V. ir E. Točlauškaitė, E. Šidagienė, O. ir J. Damai. Nuotr. M. Nagio

atsparumo turi mažiau — dažniau sloguoja. Tas buvo įrodyta tiriant Izraelio vaikus.

AIRIJA PRIEŠ 9000 METŲ

Aštuntasis faktas — močiutės vaistai, o ne aspirinas, antihistaminas bei „decongestants“ gerina slogą

Tyrimai parodė, kad aspirinas lengvina slogos simptomus, palyginti su Placebo (duonos piliule, žodžiu nieku). Bet kita aspirino pusė — ji yra neigiama, nes aspirinas didina virusų išskirimo gausumą su gleivėmis. Taigi, ne sakyti nereikia — tada gerinamas virusų apsikrėtimas.

Antihistaminai (chlorpheniramine) statistiškai geresnis prieš slogas negu niekas (placebo), bet jie sukelia mieguistumą.

Sausinantieji gleivinę vaistai (decongestants) daug kam atrodo, kad veikia prieš slogą. Bet tai tik subjektyvinė patirtis. Joks mokslinis tyrimas tos patirties nepatvirtina.

Taip ir prieiname prie geriausių prieš slogas vaistų — mūsų močiutė jau nuo seno vartotų: ramybės, poilsio, daug skysčių gėrimas: vištienos sriuba, įvairios arbatos (aviečių su medumi, liepžiedžių, ramunėlių...). Taip ir mes prisilaikykime prie šio geriausio nuo slogos gydymo.

Išvada. Tapkime aklaais ir kurčiais televizijos ir radijo skelbimams, esą būtinai šitas ar anas vaistas yra geriausias nuo slogos, esą jis panaikins visą tuziną slogos simptomų. Tai mediciniškai prekybininkų minkštakosėms nerama dabartinė baudklaiva. Lietuviečiai vienas neturėtų pirkti jų skelbiamų neva vaistų. Tapkime sau žmonėmis ir nepasiduokime apgavikams mus mulkinti. Stipriaike savo kūną sveiku — mišriu maistu, geru apsilviku, sveiku oru ir gera nuotaika. Tada su močiutės vaistais mes geriausiai su sloga susidorsime. O jei kam nagi niežtės vaistų pirkis — tik aspirinu pasitenkinkime. Sėkmės!

Pasiskaityti. Modern Medicine, November 1981.

NAUDINGA PATARIMA
ĮGYVENDINK —
SVEIKESNIS BŪSI

LIETUVOS BAZNYČIOS
1-mas tomas. Telšių Vyskupija
BRONIUS KVILKYS

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAZNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

„Vienas pagrindinis šios knygos tikslas yra uždokumentuoti ir palikti ateities kartoms galimam tikresnį ir neiškreiptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškių religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę“ — tai kaip rašo autorius knygos įvadeje.

Leidinyje gerai paruoštas. Talpina bažnyčių nuotraukas, o taip pat jų buvusių vadovų, darbininkų gyvų ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išvaizdą. Didelio formato, 400 pusl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuė. Spausdino MORKUNO spaustuė. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu \$21.00. Illinois gyventojai dar pridėda \$1.20 valstijos mokesčio.

Užsakymas siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00 \$26.00 \$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Užsienyje	\$42.00 \$25.00 \$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00 \$22.00 \$15.00
Savaitinis	\$28.00 \$17.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

joje išnyko, nebėliko ten ir kurtinų. Lašiša ir ungurys, sako mokslininkai, rodo, kodėl Mount Sandel buvo parinkta gyvenvietė. Riešutų radiniai rodo, kad tagyvenvietė buvo apgyventa ir rudenį. Žodžiu pėsakai rodo, kad mezolito periodo medžiotojai gyveno ten per visus metus — jau 7000-6800 metų prieš Kr. Po Mount Sandel mezolito gyvenvietės buvo atidengtos ir salos viduryje prie Lough Boros, Offaly grafystėje. Tie atradimai rodo, kad jau prieš 9000 metų Airijoje gyveno sėslūs medžiotojai.

Stiklėly daugiau prigeria, kaip ežeruose.

Priežodis

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligoninė pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — CR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 14 ir 19 antradienį ir penkt. 10-4 šeštadienį 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477, Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akų ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 735-4477, Rez. 246-0067

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir sešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2639 W. 59 St., Chicago
476-2112

Val. pagal susitarimą: pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

Tel. RENANCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12.4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir sešt. uždaryta

DR. K. M. ŽYMANČAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiadienį, ketvirtadienį, 10 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Tel. — 778-3400

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KYRAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val. pirmad. antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį 3 iki 7 val. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą.

Tel. 372-5222, 236-6575

Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 14 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofs. tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktadienį 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

Ofs. tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. K. M. ŽYMANČAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., trečiadienį, ketvirtadienį, 10 val. ryto iki 6 val. vakaro.
Tel. — 778-3400

Seka kultūrinę programą gerai nusiteikę Sodybos pažmonyje: Mėtya Valiukėnas, Vera Stakenienė, Antanas Kleiza ir M. Damijonaitytė. Nuotr. M. Nagio

Konkursams

TINKA IR KITI BŪDAI

Literatūrinio kūrinio vertinimas, — o čia įeitų gal ir trumpesnių knygų recenzijų rašymas, — nusileidžiant iš profesinio žargono į kasdieninę mirtinųjų kalbą, yra tapęs labai nedėkingas užsiėmimas. Galvosena šiuo klausimu yra pasidalinusi į dvi dalis, tai arba atskyrimas literatūros nuo gyvenimo, matant tik estetines vertybes ir literatūrinę lygį, laikymasis senosios „ars gratia artis“, arba tikėjimas, kad literatūros paskirtis yra tautinis ir moralinis auklėjimas, charakterio formavimas.

Tačiau pagalvojus, abi galvosenos yra pilnos vilkadiobių. Pirmoji, ezoteriško priėjimo teorija, labai priklauso nuo vyraujančios mados, — ir ne tik Amerikoje! — Šiuo metu pasižymi žmogishų silpnųjų paradavimu, dažnai pristaitytu po estetinio nihilizmo skraiste, ir skaitosi tik tada pavysusia, kada ji yra pasijuokimas iš paties žmogaus ir gyvenimo. Iš kitos pusės — senų meno formų toks užsiėmimas palaikymas, elkuvojanč tūrinų premijoms sunkiai šurinkta centą, užgnaužia galimybę pasireikšti naujoms jėgoms ir išraiškos formoms, kurios eventualiai ateityje galėtų būti mūsų pasididžiavimo šaltiniai.

Šitas pesimistiškas mintis sukelia man keletas susidūrimų su literatūrinio kūrinio vertinimu iš labai arti. Nuomonė, kad joku būdu nepremijuotinas veiklas, kuriame apasomi per mažai giliomis idėjomis gyvena lietuviški tipai, nežiūrint, kaip jie būtų gyvenimiškai tikri, dar ir šiandien neduoda man ramybės. Komisijose baiminamasi, ką galvos jaunimas, skaitydamas apie blogus žmones, kokią auklėjimą įtaką turės jam tokia knyga. Gal geriau rašykime, skaitykime ir mokyklėse kalbėkime tik apie senų kunigaikščių žygdarbius, nes net dabartiniuose tautos herojuose pasiknisinėje galime surasti ne vieną neigiamą bruožą...

Labai neseniai be galo geras norus turinčios organizacijos irgi nutarė premijuoti tik „teigiamą lietuvių tipą“, lyg literatūra būtų kopijuojamo procesas. Kiek seniau vėl buvo skelbtas romano konkursas tobulos lietuviškos temos tema. Laimingas Dostojevskis, kad jam nebuvo pritaikyti visi šitie nuostatai. Dabar gi vėl spaudoje skelbiamas novelės

konkursas „lietuviška tema“, ką tai bereikštų. Interpretacijų galimybės čia neišmatuojamos, o premijos, be abejo, priklauso nuo jūrų komisijos „lietuviškumo“ definicijos.

Ką tik daugelį jautriai palietė keli „Živilės“ dramos komantarai; visi puola didelių savizudybių skaičių nilytintę nuotaiką, verkšmingus personažus. Nė žodžio apie kalbą ar temos lyriškumą, apie tai, ar pavyko autoriui perduoti mūsų mažos, galingų kaimynų suspaustos tautelės agoniją, mūsų jaunimo kryžkelės momentą, kada yra suvokiama, kad vien jaunatviška idėja ir idealizmas nėra pakankami kosminiam konfliktui ir kad tenka arba prisitaikyti arba žūti. Kad suprantantį graudžiai buvo perduotas geografiniai ir istoriškai likimo nevykusiai įterptos tautos traagiškas sąmoningumas!

Visiškai aišku, kad elinij savo leidinių užpildysime stebinančios literatūrinės vėrtės kūriniais. Jie yra reikalingi kasdienybės puošmena, poilsinis atitrūkimas nuo varginančio darbo. Nors su humoru mums visada sunkiai sekėsi, bet nepretenzingi linksmi apsakymėliai tikrai turėtų būti daugiau puoselėjami mūsų periodikoje. Nereikalaujama iš jų didelės gilybės, nes Pulgiai gimsta irgi ne kiekvieną dieną, be to, anoj geležinės uždangos pusėje irgi labai jau griežtai nustatyta, iš ko galima juoktis. O ir pasaulinėje spaudoje polinkis į humorą ar greičiau į samsojingo greito atsikirtimo meną, irgi ne visad būna veiksmingas mūsų šiaurietiška rimčiai. O ir dialogas šia iškeliamą temą turėtų būti tęsiamas, kad pajustumė, kas mūsų žmonių pagiedaujama.

Tačiau kada jau kalbame apie literatūrą, gal nustokime varžę rašytoją įvairiomis sąlygomis ir moraliniais pagėdavimais, nes labai numušime upą jaunesnės kartos talentams. Nesikirskime premijų tik labiausiai pakentiamam iš kelių atsistatų vidutinio lygio veiklų arba gal dėl to, kad atpažįstame „nusipelnusius“ autorius, gal tada geriau skelkime premiją į kelias dalis. Sugulvokime kitus būdus padėkoti tiems, kurie savo kluoliais įnašais daro mūsų spaudą spalvingesnę, bet literatūros konkursui grąžinkime jo prideramą vertę.

R. K. Vidžiūnienė

NAUJOS TRADICIJOS IR PLĖŠIKAVIMAS

Pavergtoje Lietuvoje naikamos senos, o kuriamos naujos tradicijos. Senos tradicijos naikamos, nes jos nesutinka su komunistiniais norais, siekimais. Naujas tradicijas kuria komunistai, o kartais ir nekomunistai pasipelnymo tikslu.

Vestuvės

Pavergtoje Lietuvoje išleista knyga „Šiauliai“. Joje yra įdėta nuotrauka, kurioje parodyta, kad per vestuves jaunavedžiai su palyda atsilaiko prie bolševikų karių paminklo ir gal prie jo padeda gėlių. Po nuotrauka padėtas parašas — Kuriamos naujos tradicijos. Lietuvos laisvės laikais po su-tuoktųjų bažnyčioje jaunėji dažniausia nueidavo prie Dievo Motinos altoriaus ar paminklo, kur jie trumpai pasi-

meladavo, prašydami palaimos savo naujo gyvenimo kelyje, o kartais jaunoji prie Marijos kojų padėdavo gėlių puokštę. Tai buvo kilus veiksmas, nes Dievo Motina gali laiminti jaunos šeimos žingsnius ir išprašyti iš Dievo tai šeimai malonių.

Ką gi gali duoti jaunai šeimai bolševikų karių paminklas? Paminklas kariams, kurie pavėgė mūsų tėvynę. Žinoma, tokią tradiciją pradėjo tokios poros, kurios tuokiasi be bažnyčios palaiminimo. O gal tai daro svetimtaučiai: rusai ir kiti slaviai, kurių daug dabar gyvena pavergtoje Lietuvoje.

Kitą tradiciją aprašo V. Ulcinskas „Svyturys“ (1981. Nr. 9, 26 psl.). „Prieš kelias savaites buvau vestuvėse. Muzikantų trijulė nenurodinėjo dėti raudoną banknotą ar panašiai. Jie buvo patenkinti arba tylėjo, kas koki jiems banknotą kėjo. Bet čia buvo „naujovė“. Visose kitose vestuvėse apie stalą keliadavo lėkštė, į kurią kriedavo vestuvininkų banknotai. Dabar keliavo šampano butelis su adata ir siūlu. „Aukotojai“ turėjo kiekvienas savo dedamą banknotą užverti ant to siūlo prie butelio. Tai irgi „išradimas“.

Nuo senų senovės Džukijoje vestuvėse grodavo muzikantai vestuves keliančio šeimininko samdomi. Jie iš svečių jokių pinigų neimdavo. Muzikantai nevadovavo vestuvėm, o tik turėjo kariauti grodavo. Tada gavę vestuvių papročius su savo dainomis, šokiais, žaidimais, įvairiais juokais... O dabar atvykęs nematyti, nepažįstami muzikantai pas ta-

vo giminę ir ima visą iniciatyvą vadovauti vestuvėms pagal savo komandą. Ir pasijunti vestuvėse lyg darželinukas, nes muzikantai nurodo, kada turelę pakelti. Atrodo, jog muzikantai šias vestuves kelia. Visi svečiai visą laiką turi būti priklausomi nuo muzikantų, savo iniciatyvos nėra kaip reikšti. Tokie „muzikantai“ baigia išstumti mūsų vestuvininkus papročius su savo „repertuarais“. Įdomu, kas muzikantams tokius papročius padiktavo: ar tik neperdidelis gobšumas? Kązkokie band-muzikantai senovinius papročius išstumia.

Išnaudojimas

Kitose vestuvėse muzikantai reikalavo, kad į jų lėkštę vestuvininkai mestų tik raudonus banknotus. Tas vestuvės aprašas kažkoks Jurevičius.

Į tokių tradicijų įvedimą, kad vestuvėse muzikantai iš vestuvininkų išreikalauja sau mokėti, atsiliepė finansų ministras Sikorskis, žadėdamas tokiems muzikantams už surinktus per vestuves pinigus uždėti valstybinius mokesčius. O kas grąžins vestuvininkams iš jų atimtus pinigus?

Finansų ministras tame pat žurnale rašo: „Pranešame, kad muzikantai, grojantys pagal piliečių užsakymus vestuvėse, vardynose, laidotuvėse ir kitais atvejais, apmokestinami gyventojų pajamų mokesčiu už gaunamas iš užsakymo pajamas pagal TSSR aukščiausios tarybos prezidento 1943 m. balandžio 30 d. įsaką „Dėl gy-

ventojų pajamų mokesčio“ 19-a straipsni, t.y. tais pačiais pagrindais, kaip ir piliečiai, turintys pajamų iš palatų, vestuvininkų rūbų ir kitokio turto išnuomojimo, švelniau-plaukių žvėrelio auginimo ir t.t.“.

Apmokestina rajonų bei miestų finansų skyriai, remdamiesi muzikantų pateiktoms deklaracijomis apie gautas už grojimą uždarbio sumas, jų pajamų tyrimo aktais, užsakytųjų ir kitų asmenų apklausimo duomenimis. Kasmet apskaituotajam mokesčiui sumokėti įteikiamas nustatytos formos mokesstinis pranešimas.

Ok Lietuvos finansų ministerija 1980 m. lapkričio mėnesio rašte nurodo visiems respublikos finansų skyriams apmokestinti gyventojų pajamų mokesčiu nurodytą tvarka muzikantų (savi-veiklinių kapelių narius, aktor-deonistus ir kit.), turinčius tiesiogiai iš gyventojų pajamų už grojimą vestuvėse, vardynose, laidotuvėse ar kitais atvejais.

„J. Jurevičiaus straipsnyje nenurodyti muzikantai, turėję daug pajamų už grojimą vestuvėse, taip pat tokių vestuvių vieta. Todėl neturime galimybės šiuo konkrečiu atveju patikrinti minimų muzikantų apmokestinimo bei teisingumo. Finansų ministras R. Sikorskis“.

Mokestiai už triušius

Kalbant apie minimas vestuves ir jų plėšikiškus muzikantus, nepasakyta, kokios tautybės buvo tie muzikantai.

JAV LB tarybos sesijoje Bostone. Iš kairės: kun. A. Kontautas, inž. A. Kuolas, pravedęs banketo programą, kongresmanas Brian Donnelly, ku-

riam įteiktas specialus žymuo už pagalbą lietuviams, Birutė Banaitienė, poetė A. Gustaitis ir LB Bostono apyg. pirm. Brutenis Veitas.

Nuotr. K. Daugėlos

Lietuviai vargu taip darytų. Lietuvos laisvės laikais muzikantai grodavo vestuvėse ar kitais atvejais už sutartą atlyginimą. Jie savo reikalams jokių lėkščių ar siūlų su adata apie stalą nesiuntinėjo. Ir valdžia tokiems muzikantams jokių mokesčių neužkraudavo.

Vienas lietuvis muzikantas iš pavergtos Lietuvos rašė, kad jis kartais grojė vestuvėse ar vakaronėse. Vis gaunęs kokią rublį nes gyvenimas labai sunkus. Reikia manyti, kad ir plėšikaujančių muzikantų grupę sudaro slaviai, o ne lietuviai. Ir anais laikais vestuvėse kartais pasitaikydavo kriukinin-kų grupės, kurias daugiausia sudarydavo slaviai.

Finansų ministras nesu-draudė plėšikaujančių muzikantų, kad jie pasitenkintų sutartu atlyginimu, bet pasakė, kad tokie muzikantai bus apdėti mokesčiais. O kas atly-gins nuskriaustiems vestuvininkams? Kai vestuvininkai duoda auką pinigais ar natūra jaunavedžiams ar vestuvių puotos kėlėjams, tai jau kitas reikalas. Ir tos aukos dydis nenustatomas.

Finansų ministras Sikorskis, remdamasis Maskvos instrukcijomis, išleistomis dar karo metu — 1943 m. ir taikos metu uždeda mokesčius triušų laikytojams. Jei tai būtų triušų ūkis iš kokių 2,000 triušų, būtų kitas reikalas. Bet jei vargšas kolchozininkas savo skurdžiame gyvenime augina keletą triušų, kodėl jis turi mokėti valdžios uždedus mokesčius, nors jis ir parduotų kokią kilogramą triušienos. Kolchozininkams labai trūksta pinigų. Valdžiškų mokesčių uždėjimas vargingiems krašto gyventojams rodo, koks žiaurus žmonių išnaudojimas Sovietų Sąjungoje arba komunistinėje rusų imperijoje.

J.V.

FRANKFURTO KNYGU PREKYMETIS

Pirmasis knygų prekybos buvo suroštas Vakarų Vokietijoje, Paulskirche, 1949 metais. Dabar spalio 13 dieną Frankfurte buvo suroštas jau 33-cias knygų prekybos, di-deshnis už visus iki šiol būvusius. Šioje knygų parodoje dalyvavo 5,482 knygų leidyklos. Iš jų 1410 iš Vakarų Vokietijos ir 55 iš Rytų Vokietijos. Paroda užima 8 ha plotą ir parodai išstatyta apie 285,000 atskirų antraščių knygų, tarp jų 84,000 naujų leidinių. Paroda buvo uždaryta spalio 18 dieną.

VAIKŲ MIRTINGUMAS SOVIETŲ SĄJUNGOJE

1980 m. rudenį JAV statistikos biuras išleido brošiūrą „Rising Infant Mortality in USSR in the 1970 by Christopher Davis and Murray Feshbach“. „Pravda“ dėl tos brošiūros pareiškė, kad jos autoriai „buržuaziniai mokslininkai serga objektyvumu“. Tai dėl to, kad jie panaudojo oficialiąją komunistinę statistiką ir pareiškė savo nuomonę apie jo realizmą ir laimejimus Brežnevo eroje.

Mokslininkai teigia, kad septintame dešimtmetyje vaikų mirtingumas Sov. Sąjungoje prilygo Italijos ir Austrijos vaikų mirtingumui su tendencija mažėti. Po to įvyko katastrofa: pagal sovietinę statistiką, vaikų mirtingumas 1970-1975 m. padidėjo trečdaliu. Nuo 1975 m. Sov. Sąjunga nustojo skelbti žinias apie vaikų mirtingumą.

Pagal Murray Feshbachą vaikų mirtingumas Sov. Sąjungoje 1976 m. buvo 31 iš 1000 gimusių. 1971 m. jis buvo

22,9 iš 1000. Feshbach paži-mi, kad tie ekaičiai mirtin-gumo pagal sovietinę statis-tiką. Sovietiniai demogra-fai, laiko vaiko mirtį per savaitę po gimimo ne mirimu. Pagal JAV kriterijų vaikų mirtingumas iki vienerių metų amžiaus 1976 m. Sov. Sąjungoje buvo 35,6 iš 1000. JAV 1976 m. — 13-14 iš 1000.

Kokios priežastys to mirtingumo padidėjimo? M. Feshbach ir C. Davis vaikų mirtingumo padidėjimą aiški-na dėl moterų sveikatai kenke-mingo darbo, padidėjusio alkoholio ir abortų, pagaliau ir dėl pablogėjusio vaikų pieno. Padidėjęs vaikų mirtingumas aiškinamas ir kaip bendrai padidėjęs mirtin-gumas Sov. Sąjungoje 1975 m. Kai dar paskutinį kartą buvo paskelbti oficialūs duome-nys, mirtingumas ten padidėjo penkių dešimties metų amžiaus grupės žmonių 20%, keturiasdešimties metų amžiaus grupės — 30%. Vyrų daugiau, negu moterų. Mirtin-

MARIJAMPOLĖS GIMNAZIJA

RYGIŠKIŲ JONO GIMNAZIJOS 1867 - 1918 m. LAIKOTARPIS

Redagavo J. Augustaitytė - Vaitiūnienė

7

„Viltis“ 1907 m. 18 nr. skelbia, kad „1907-8 m. Marijampolės vyrų gimnazijoje mokinių buvo 341. Lietuvių 148, žydų 56, lenkų 64, rusų 40, vokiečių 33“. O 1908 m. 11 nr. jau pranešama, kad 1908 m. „Senapi-lės vyrų gimnazijoje atidaryta pirmoji šalutinė klasa 40-ciai mokinių. Priimta kol kas 21 mokinys, tame skaičiuje 11 lietuvių; da yra vietos 19 kandidatų“. 28 nr. ši žinia papildoma, kad visos vietos jau užpil-dytos: viso 360 mokinių.

1908-9 m. — 324 mokiniai. Lietuvių 135; prieklausoje — 7: I - 16; II - 33; III - 17; IV - 17; V - 17; VI - 8) VII - 11) VIII - 9.

Kitataučių viso 189: lenkų — 58; žydų — 58; rusų — 40; vokiečių — 31; mahometonų — 2. Antrosios klasės buvo 2. Lietuviai baigė 9 ir visi gavo atestatus. Iš jų 3 ar 4 — sidabrinus.

1910-11 m. buvo 300 mokinių. Iš jų 150 lietuvių. Jie klasėmis pasiskirstę taip: priešklasyje — 25; I kl. — 23; II — 14; III — 24; IV — 22; V — 14; VI — 9; VII — 9; VIII — 10. Iš 10-ties baigusių 7 lietuvių“. (Lygiagrečiai II-sios klasės jau nėra).

1911-12 m. mokinių lentelė „Ateities“ 8 nr. prie „Draugijės“ 68 nr. 365 pel. tokia:

lietuvių 152, žydų 58, lenkų 48, rusų 40, vokiečių 34, totorių 1.

Baigė: 11 lietuvių, 1 vokiečių, 2 rusai, 4 žydai. Viso baigė 18 mokinių (nė vieno lenko). Iš šešių sidabro medalių trys teko lietuviams.

O 1912 m. 13 nr. psl. 541 parodo toki mokinių skaičių:

„Šmet Marijampolės vyrų gimnazijos mokinių skaičius, sulýginus su perykščiais metais, mažesnis, būtent: pernai iš viso buvo 333 mokiniai, o šmet tik 323. Pagal tautybę mokiniai minėtos gimnazijos dalinasi šitaip: lietuviai — 150, lenkai — 51, rusai — 30, žydai — 58, vokiečiai — 33, totoriai — 1.

1913-14 mokslo metų, ir paskutinių, statistika, paskelbta 1914 m. pradžioje „Ateities“ 1 nr.: lietuvių 170, lenkų 48, žydų 54, rusų 36, vokiečių 33.

Šie rašytieji duomenys patvirtina ir žodinius mokinių teigimus, kad lietuvių visada būdavo didžiausia grupė, o rusai mokiniai yra sudarę vieną iš mažiausių grupių. Nors gimnazijos įsteigimo vienas tikslų buvo mokslo aprūpinti čia rusų tarnautojų vaikus ir kad tų rusų čia būtų persvara, bet jų norimas skaičius neįsudarė. Atkeltieji rusai mokytojai daugiausia jau senesni, užauginę šeimas, arba su mažomis šeimomis, arba viengungiai, arba bevaikiai. Kiti vaikų palikę savo krašto mokyklose dėl galimų čia neramumų; kiti iš dalies bijodami, kad nesulietuvtų ar neužsikrėtų nereikalingomis idėjomis. Stovėjusių igulų karių ir administracijos tarnautojų čia gyvenimas irgi nežinomo ilgumo.

Pažymėtina, kad Sūdus dvarininkų vaikų čia retai pasitaikydavo. Nors lenkybei palaikyti kai kuriais metais parsisidavdavo vaikų iš Lenkijos gilumos ir juos čia išlaikydavo savo lėšomis, bet savo vaikus mokyti ir auklėti veždavo į Suvalkų ar į Kauno

(Bus daugiau)

PAGERBTAS "DRAUGO" ROMANO LAUREATAS

"Draugo" romano laureatas rašytojas Jonas Vizbaras skaito paskaitą.

Nuotr. St. Urbano

30-tojo "Draugo" konkurso laureatas Jonas Vizbaras buvo pagerbtas lapkričio 8 dieną Tautinės sąjungos namuose. Rengėjas buvo LMF Bostono skyrius. Susirinkimą pradėjo LMF pirmininkė. Jonas Vizbaras gimė 1915 metais Marijampolėje. 1936 metais baigė Marijampolės gimnaziją ir 1939 Karo mokyklą. Penkerius metus tęsė jo profesinis darbas. Paklaustas, kada pradėjo rašyti, atsakė, kad dar Lietuvoje, Vokietijoje, kur Erlangenio universitete studijavo ekonomiją ir kultūros istoriją. Ten pat buvo vienas iš Šviesos steigėjų ir jos redaktorių. Rašė taip pat ir "Mūsų Kelią" ir kitus laikraščius. Atvykęs į JAV apsisisto Worcesteryje, kur rašė ir "Amerikos Lietuvių", "Drauga", "Dirvą", "Kari", "Tėviškės Žiburius", Sudavos slapyvardžiu. Šalia korespondencijų, rašė eilėraščius, novelės, jau seniai buvo parašęs novelę "Olimpija", kurios niekur nespausdino.

I klausimą, kodėl parašė istorinį romaną, laureatas atsakė, kad esąs "igimtas" istorikas. Dėmesį istorijai nuo gimnazijos suole ir dabar priklauso istorikui draugijai kaip jos rėmėjas. Romanas "Alšėnų Kunigaikštystė" rašė penkerius metus ir naudojo medžiagą iš "Tautos Praeities", redaguotos knygos Chicagoje, ir jam brolis atsiuntė kronikos iš Lietuvos apie 1830 — 31 metų sukilimą. Jo romane istoriniai asmenys yra tie: generolas Gedgaudas, Olimpija, Emilija Platerytė, Binkevičius. Svarbus asmuo Kazimieras Zibartas yra fiktyvus, vienuoliai ir kiti asmenys autoriaus sukurti. Sukurtas taip pat ir fabula, kuri vyksta 1830 metų sukilimo fone.

Knyga "Alšėnų kunigaikštystė" kalba apie 19 šimtmečio dvarą Sidabravą, apie jo savininką, susipratusį lietuvių ir sukilimo rėmėją Binkevičių, apie jo giminaitį kunigaikštį Olimpiją ir jos meilę Kazimierui Zibartui, Vilniaus universiteto studentui. Santrykiai dvaro ir kaimo yra idealūs, savininkas rūpinasi savo kaimiečiais, o kaimietis myli savo poną. Dar socializmo idėjos nebuvo paskleistos. Kaimas yra labai skirtingas nuo dvaro, turi savo kalbą, lietuvių, kada dvaras sulenkėjęs, turi savo įsitikinimus ir palaiko stambelbę. Šioje idealioje aplinkoje užsiima žmogus vystosi Olimpija ir Zibartas meilė. Ji yra nuotrauka sukilimo, kuri įsijungia universiteto studentai. Dėl kilusių nuomonių skirtumų, ką reikia pirmą vaduoti — Varšuvą ar Vilnių, sukilimas nepasiseka ir Kazimieras Zibartas žuvo kovoje, Olimpija įstoja į vienuolyną Prancūzijoje, Sidabravos dvaras atitenka rusams.

Romano stilius lengvas, vystomas labiausiai pasiskalbėjimais, lietuvių yra vieningi, svajodami apie savo Didžiąją Kunigaikštystę, tik nedidelė dalis nori buvusios "Žečpospolitos".

Literatūros kritika yra palieka literatūrai. Ši knyga savo idealizmo yra tikras vaistas mūsų susiskaldžiusiai visuomenei, mūsų pasimetusiui broliui lietuviui. Idealizmo įnešimas į mūsų sumatirijalėmą yra sveikintinas dalykas.

Aktorė Aleksandra Gustaitienė skaitė ištrauką iš romano, sudariusi gražią pyne minčių ir idėjų. Buvo parinkta vieta, kur Olimpija susitinka su Zibartu, kaip Vilniaus studentai išgauna parašą iš rusų viršininko ginklams gauti, nes viršininkas buvęs girtas. Pabaigai Olimpijos ir Zibarto atsisveikinimo scena prieš Zibartui išjokant sukilimą. Aktorės skaitymas pajavirino ir pagyveno visą programą.

Rašytojas Vizbaras skaitė paskaitą apie moters kovą Lietuvos nepriklausomybės atgavimui. Jis susikirstė šias moterų karo pastangas į periodus: legendarinį, 1830 — 31 metų sukilimo, priešaušrinį, kovoje už nepriklausomybę, kovoje su bėmtonininkais, partizanų laikotarpį, Sibiro kankinimą kovojančias moteris. Paskaita buvo įdomi, tos pačios nuotaikos kaip ir jo knyga: uždeganti Lietuvos ir jos nepriklausomybės meile.

Pirm. El. Vasyliūnienė kalba apie premijuotą romaną "Kunigaikštystė".

Nuotr. St. Urbano

Buvo padėkota pralegėntui ir perskaityti laiškai, gauti iš jo artimųjų ir mažai pažįstamųjų.

Parėngime dalyvavo rašytojo Vizbaro draugai amerikiečiai, tai dr. J. Miller su žmona iš Harvardo universiteto. Dr. Miller yra slavų kalbų specialistas ir jis atėjo paklausti, kaip skamba lietuvių kalba. Toliau sekė kavutė, laisvi pašnekesiai ir pasišmonėjimas.

E. V.

Reikalingas patarimas

Pagyvenusi anglė pasakoja psichiatru:

— Jau senokai aš kiekvieną naktį sapnuoju admiralą Nelsoną. Bet vakar jis oficialiai man pasipiršo, ir aš sutikau už jo ištekėti.

— Labai įdomus atvejis, misis Džekson. Kuo gali jums padėti?

— Patarkite, kaip man padaryti: pasiūlyti savo mergautinę pavarde, ar pasivadinti misis Nelson?

MOSŲ KOLONIJOSE

Grand Rapids, Mich.

NAUJAS KLEBONAS

Nuo liepos 1 d. Šv. Petro-Povilo lietuvių parapija perėmė tvarkyti naujai parapijas klebonas, vokiečių kilmės, kun. Kenieth Schichtel. Per pastaruosius 5 mėn. išryškėjo jo norai ir parapijos administravimo planai. Atrodo, kad jis esminiai skirsis nuo buvusio pirmtakūno valdymo. Jis nori pats pašvesti visą laiką tik parapijų dvasiniais reikalais: skiepyti katalikų tiesas, skelbti Kristaus evangeliją ir skatinti dorovės dėsnius taikyti kasdieniniame gyvenime. Jis visai nemori tiesiogiai tvarkyti parapijos piniginių ar ūkiškų reikalų. Jis jau paskelbė, kad sausio mėn. praves demokratinius, tiesioginius rinkimus į parapijos tarybą ir komisijas.

Ateinantį sekmadienį t. y. lapkričio 29 d., per pamaldas kiekvienas registruotas parapietis gaus kortelę, kurioje turės išrašyti 2 pavardes tų asmenų, kuriais jis pasiiki ir kuriuos jis nori matyti išrinktais. Klebonas gaus sutikimą tų kandidatų, pateiks sąrašą sausio mėn. balsavimui. Būkime aktyvūs ir apsisprendę šiame reikale, jei norime turėti itakos į parapijos ateities tvarkymą, nes naujasis klebonas, atrodo, yra dvasinis vadovas, kokį neseniai vietinis vyskupas raštu patikino lietuviškų Mišių komiteta.

Bendrai naujasis klebonas ir parapijos komitetas mano, jog bingo žaidimų įplaukos nėra mokyklos pajamoms papildyti, bet dviejų dienų tuos žaidimus paverdė mokyklos tarybai vesti. Sekmadienio bingo žaidimus, kuriuos tebeveda buv. klebonas ir įplaukas siunčia į Braziliją jo sesers tvarkomoms, vargšų namams, bus paverdama irgi per sausio rinkimus parapičiams nuspresti. Pastaraisiais metais norėta parapijos mokyklą uždaryti, bet dabar grįžta atgal jaunesnės šeimos ir jau ši rudenį mokinių padaugėjo 10 proc. Klebonas pasidžiaugė lietuviškais Mišiomis, kurias laiko kun. A. Treška ir skatino jas puoselėti ateityje. Jis irgi skatina, kai yra reikalingas, rašyti lietuviškai ir angliškai ir savaitinį parapijos biuletenį apie kenčiančią Bažnyčią Lietuvoje. Pirmą kartą spalio mėn. išsurinktu aukų mišijoms, jis atskyrė 20 proc. ir 315 dol. pasiuntė per kun. A. Trešką Lietuvos persekiojamai Bažnyčiai paremti.

Sv. Agotos d-jos aktyvi, darbišti pirm. O. Šeivienė, seniosios kartos lietuvių, prisiminė 1917 — 18 metus, kai šia parapiją laikinai administravo irgi vokiečių kilmės kun. John A. Schmitt, kuris įvedė lietuvių kalbos pamokas parapijos mokykloje ir geriausiai lietuvių kalbos besimokantiems skirdavo premijas. Ji irgi yra to-

kių dovanų laimėjusi. Daugeliui lietuvių kilo savotiškas klausimas: ar vėl pasikartos istorija, ar vėl sustiprės lietuvių kalba ir jos dvasia šioj parapijoje prie naujo klebono?

LIETUVIŲ RADIJAS

Rugpjūčio 11 d. per lietuvių radijo pusvalandį buvo paminėta vietinio poeto Vinco Strolio mirties metinė. Buvo perskaityta LB apyl. garbės pirm. paruošta paskaitėlė ir B. Kušlikis su Glovicku paskaitė jo kūrybos. Taip pat buvo pakartota iš juostelės paties autoriaus kalba bei jo poezijos skaitymas, kai liepos mėnesį buvo pristatoma jo knyga "Klajūno dalia".

Po šio paminėjimo lietuvių radijo transliavimas nutrūko, nes pati radijo stotis WEHB su visais transliavimo įrengimais turėjo persikelti nuo Aquino kolegijos rūmų į Grand Rapids miesto šiaurės rytinę dalį. Persikėlimo išlaidos sudarė apie 10 tūkst. dol. ir užtruko beveik 4 mėn. Lietuviai irgi prisidėjo savo 150 dol. auka, kuri buvo surinkta per LB ap. valdžios rudenį gegužinę Igi. Kušlikį ūkyje. Tikimasi, kad fed. komunikacijos komisija po patikrinimo įrengimų ir išduos leidimą stočiai veikti. Lietuvių radijo pusvalandis Lithuanian Heritage vėl pastoviai pradės apie gruodžio 15 — 30 d. transliuoti savo programas. Sveikintina, kad abiejų kal-

bu vadovai pakviestų prisidėti Eglė Turūtaitė ir Rimą Puodžiūnaitė, kurių kultūriniai ir vietinių žinių pranešimai buvo maloniai klausomi. Visi lietuviai laukia sugrįžtant savojo pusvalandžio.

K. An.

Lietuvių Bendruomenės 1980 m. Literatūros premiją laimėjusi knyga

Kazlo Bradūno

UŽEIGOJE PRIE VILNIAUS VIESKELIO

Jau išleista Atleitos leidyklos.

Poetinė forma rinkinyje išsako mas pavienio žmogaus ir mūsų tautos likimas, virstantis visų apibendrinančiu užiegos įvaizdžiu.

Knyga jau gaunama DRAUGE, kaina — 6 dol., su pasiuntimu — 6 dol. 85 centai.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo programa Naujojo Anglijos iš Stoties WLYN, 1360 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausius, pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdulos pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznis reikalais kreipkitės į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvių, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass 02127. Telefonas 768-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir rašyti didelę pasirinkimą lietuviškų knygų.

Lietuviai oname visi — Lietuvių Fondas ir celi?

LIETUVIŲ FONDAS

2422 WEST MARQUETTE RD. CHICAGO, ILLINOIS 60629 PHONE: 312 825-0897 U.S.A.

1981 spalio mėn. įnašai.

Santrumpos: atm. in. — atminimo įnašas, po: pavardė jam žinotąs, pad. — padidino, im. — įmokėjo, suma po pavardę — įnašų iš viso.

1x	\$5.00	Zilaitis Pranas, atm. in. \$505.00.
2	\$10.00	Kviklys Bronius ir Bronė \$110.00, Maknavičius Vincas, atm. in., pad. Pūpulis Jadviga \$230.00.
1	\$20.00	Avizienis Algirdas \$620.00.
4	\$25.00	Gudonienė Matilda, atm. in., pad. Gudonis Antanas \$100.00, Macarus Marie atm. in., DePirro Jean \$25.00, Pūpulis Pranas, atm. in. ir atstovauja Aušrotienė Veronika \$125.00, Pūpulis Povilas, dail. atm. in., pad. Pūpulinė Aušra \$325.00.
13	\$100.00	Barzdukas Stasys ir Albina, atm. in. pad. JAV LB St. Petersburgo Apyl. — im. išd. Urbaitis Kazys \$820.00, Dailidė Bronius, atm. in. pad. Dailidė Vytautas \$550.00, Dūdurienė Sofia, atm. in. pad. Slabokas Mikalina \$136.00, Garmus Antanas, M.D., atm. in.: Rimavičius Irena, \$100.00, Janulis Pranas ir Jadviga \$200.00, Karosas Vytautas, atm. in. pad. Karosienė Ona ir Karosaitė Violeta \$200.00, Sv. Kazimiero Lietuvių Kapinių Sklypų Savininkų dra. — im. Giedraitis Lottie \$300.00, Kubiliūtė Raunė \$100.00, JAV LB Floridos Apyardas V-ba im. Gimzauskas Kazys \$200.00, Mackienė Rozalija, atm. in.: Sinkevičienė Zina \$100.00, Radžius Rimas Antanas: senelis Radžius Aleksandras, atstovauja tėvas Radžius Eimutis \$100.00, Talandis Jonas \$100.00, Visos Tiskų šeimos atm. in. pad. Tiskus Bronius ir Agota \$200.00.
4	\$200.00	Juodelienė Gražina, atm. in. pad. Juodelis Bronius \$1,000.00, Kalvaitis Alfonsas, atm. in. pad. Kalvaitis Mackewich Maria \$622.00, Mandekis Feliksas per J. Mikalauskas \$300.00, Pabedinskienė Bronė, atm. in. pad. Pabedinskis K. \$600.00.
1	\$250.00	Miklėnė Elena, atm. in.: JAV LB Great Necko Apyl. V-ba išd. Povilaitis P. \$250.00.
1	\$300.00	Pūpulis Joana \$400.00.
1	\$400.00	Šaplys Juozas ir Domicelė, atm. in. pad. Šaplys Vaclovas ir Augusta \$600.00.
1	\$406.00	Lipčius Stasys, Kpt. ir Lipčius Stasys S/Sgt., atm. in. per Lipčienę Albina \$806.00.
1	\$695.00	Tonkunienė Ona, atm. in. per Raudaitienę Ritonė \$695.00.
2	\$1,000.00	Mykolaitis Vytautas su žmona Anelė ir Biskis Antanas su žmona Marija, atm. in. pinigų atsiuntė Valteris Kazimieras ir Birutė, Gt. Britain \$1,000.00, X \$11,000.00.
32		

Iš viso 32 \$6,296.00

Lietuvių Fondas įžengė į trečią milijoną į pagrindinis kapitalas 1981.X.31 pasiekė \$2,103,710.70. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą \$846,562.77.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. 1981.X.31 palikimais gauta \$534,210.48.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikite Lietuvių Fondui. Testamente įrašykite šį tikslą pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, A NON-FOR-PROFIT, TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION, 2422 W. MARQUETTE ROAD, CHICAGO ILLINOIS 60629“

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviškas išlikimas.

Kazys Barzdukas Išdavininkas

Perskaitytė Draugą, duokite kitiems pasiskaityt.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARILYN NOREIKIENE
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Labai pagelaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių 2808 W. 49th St., Chicago, IL 60629 Tel. 825-2787

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bizinieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų lietuvių atstovams turėti gražias vizitines kortelas.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų pataravimu.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, IL 60632, tel. 827-5800

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ Iškviatimai, pilnomi PILIETYSBES PRAŠYMAI ir kitokie blaškai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

OSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Tel. — 925-2757
Vytautas Valentinas

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir valkvojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 60 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automata galite kalbėti lietuviškai, palikite savo pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Primate MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376. 1882 arba 576-5906

LIETUVOS ISTORIJOJ VAIZDINE SANTRAUKA

Sudarė
VILJUS L. DUNDZILA

Išleido 1979 m. "Dirvos" B-veis išpėdiniai: Antanas, Tomas ir Vilijus Dundzilai.

Šis leidinėlis pritaikytas mūsų maziems, pagal amerikiečių leidyklų metodus.

Kaina su pasiuntimu \$1.80

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Arti 73-ies ir Campbell — 2-jų butų medinis. Tik \$38,500.

Arti 71-ies ir Francisco — 2-jų butų mūrinis. Ten pat 4 butų mūr.

Brighton Parke — 2-jų butų mūrinis. Be to turime gerų rezidencinių ir pajaminių nuo 5 iki 40 butų.

Skambinkit tel. 436-7878

SIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

MISCELLANEOUS

10% — 30% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Telef. GA 4-8654

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA ASTUNTOJI LAIDA

Surengė

Juozas Dausvardis

Šiomis dienomis Draugo spaustuve išleido astuntą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Dausvardis vėl patikslino ir pagražino šią laidą, naujais pavočiais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar mairčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius sužadintais jausais su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukelusi labai daug pasisekimų lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina su pasiuntimu \$5.65

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiui.

ISICYKITE LIETUVISKAS VELIAVELES

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai laikinai, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavukę.

Dienraštis "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevetuotų jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja \$1.50, (reikia dar pridėti 8 ct. mokesčio ir 50 ct. už pristatimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite sekančiai:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Liaudies menas ir kitkas "Draugo"

Apie lietuvių "Draugo" administraciją ir pasidomėkite. Gal rasite tai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

Dienraštis "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų kėlių.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

L.T.M. CIURLIONIO Ansamblio diriguojamas A. Mikulskii atlieka meninę dalį per Žilvicių Akademią, įvykusią spalio 17 d. Clevelande.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Sunny Hills, Fla.

ISIKŪRIMAS NAUJOJ VIETOJ

Bus jau metai, kai rašančiam šias eilutes teko aplieisti mielą ir susidraugautą Beverly Shores, Ind., lietuvių koloniją. Stabtelėjus keletui mėnesių Chicagoje užbaigti tarnybą neapėjau, kaip sūnų, marčių, bei anūkių palaimintas, pusbrolio Igno vėžamas atsidūriau jau kaip pensininkas Sunny Hills, Floridoje. Čia jau iš ankščiau buvom įsitaish buveinė, kurią žmona Anelutė jau buvo galutinai aptvarkiusi.

Prasidėjo naujas pensininko gyvenimas naujoj vietoj, su naujais žmonėmis, naujose gamtos ir kitokiose sąlygose. Žinoma, kai susikrausęs popiergalius ir kitokius daiktus, dar kartą ir pasikutinį žvilgtelį ir tuščią stakčių, kurį palengva stumi uždarymai, kažkoks keistas jausmas nuslenka per kūną. Tau atsiverčia pasikutinis gyvenimo lapas ir tu keliauji vėl į svetimą vietą, kur tavęs laukia nepažįstami, daugiausia tą patį gyvenimo lapą atsivertę kaimynai. Ir tu ir jie anot Bernardo Brazdžionio savas širdis išdalinę gramais ir atsivertę čia tik tiek, kiek tu gramų beliki.

Pasirodė, kad čia Sunny Hills suvažiavusieji tų gramų atsivertę dar gana daug. Susidraugauta su visais iš pirmo susitikimo, nes visų beveik tos pačios bėdos. Kartu verkiame, kartu dainuojame, kartu šokame. Darom kas kam patinka. Vieni žuvalu, kiti lošiam golfą, kiti prisirišę prie savo daržų, medelių ir kiemų. Besilankančius svečius ar gimines priimame bendrom jėgom. Pavaišinam, kurie mėgsta žuvalti, suteikiame progą pažuvalti, golfinkai įkinkomi į mūsų penketuką golfui. Šią vasarą mes jų čia turėjome gana gerų: pradedant prėl. Balčiūnu, detroitiešiu Mitkum, čikagiešiu Luku, kun. Borevičium ir pačiu paskutiniu Liet. Taut. sgos pirm. Vaclovu Mažeika. Tai kavalkada golfo liūčių, kurie daužė net mūsų iškiluosius golfinkus, kaip. kun. Jarašką ir Zubavičių, o ką bekalbėti apie mūsų geltonsnapius: mane, Balčiūną, Baltutį, na, dar gali pridurti ir čia jau namelį turintį, kun. A. Račkauską iš N. Y.

Community salė per Genutę Beleckienę yra lietuviams visokiems subuvimams, minėjimams ar pasilinksminimams visada prieinama. Čia turėjome gražų Naujų Metų sutikimą. Vasarą linksmą lietuvišką pikniką su loterija, dainomis ir šokiais.

Kalbant apie šokius, negaliu praleisti nepamintęs čia gyvenančių puikių moterų šokėjų, o labiausiai tai prisiekusio šokiams ir dainoms groti akordeonisto B. Cepuko ir ta proga dainų pravedėjos jo žmonos Jūlytės.

Lapkričio 22 d. Šv. Teresės bažnyčioje laike Šv. Mišių, kurias atnašavo kun. Pranas Jaraška, kukliai, bet labai išpūdingai buvo paminėta Lietuvos kariuomenės šventė.

Visai bažnyčiai ir muz. V. Mamaičio vadovaujamam choreliui

(muz. Mamaitis taip jį vadina) giedant "Pulkim ant kelių", priekyje kunigo, apsirengusio tautiniais rūbais Baltutienė ir Zubavičienė atnešė vainiką, kurį padėjo prie altoriaus. Kun. Jaraška, pradėdamas Šv. Mišias pranešė, kad šios Šv. Mišios bus atnašaujamos už žuvusius, nukankintus ir mirusius lietuvius karus ir partizanus, kurias užpragė Sunny Hills gyvenantys buvę Lietuvos kariai. Po skaitymų prieš Alleliuja aviacijos leit. Jonas Strazdas trumpai apžvelgė Lietuvos kariuomenės istoriją ir jos tragediją. Pamokslė kun. Jaraška prisiminė apie tautų didvyrius ir kad mūsų mažą tautą didvyrių turi daug. Kvietė jų nepamiršti, prisiminti juos savo maldose ir tegul Viešpats Dievas mums padeda.

Laikė Šv. Mišių giedojo taut. pats muz. Mamaičio vedamas chorėlis ir priedui Jūlytė Čepukienė solo pagiedojo "Jei širdį tau skausamas".

Minėjimas baigtas Kristaus Karaliaus himnu, Malda už tėvynę ir visų akims nukrypus į de-

šinėje stovinčią trispalvę, galin-gu visų giedamą Lietuvos himnų. Po pamaldų ir minėjimų visi rinkosi į bažnyčios saliuokę, kur buvo pavaišinti buvusių karių žmonių paruoštais pyragaičiais su kava.

K. Z.

St. Petersburg, Fla.

LIETUVOS PASIUNTINYSBES RŪMŲ REIKALU

Visiems jau gerai žinoma, kad Lietuvos pasiuntinybės rūmai Washingtone tiek nusidėvėjo, kad neatidėliotinai reikalingas skubus remontas ir tiems darbams atlikti reikalinga visų lietuvių finansinė parama. Tam tikslui Floridos Tautos Fondo atstovybė, kurios būstinė yra St. Petersburg, organizuoja Floridos valstijos ribose piniginių vajų.

Visos lietuvių organizacijos ir pavieniai tautiečiai savo aukas galės įteikti per T. F. atstovybės valdybos narius arba kitų vietovių T. F. įgaliotinius, kurie mielai patarnaus. Aukotojams išduos pakvitavimus, o surinktas aukas skubiai persiųs Lietuvos pasiuntinybei Washington. Visos aukos

per Tautos Fondą bus atleistos nuo federalinių mokesčių (Tax Exempt No. 51 - 172223). Čekius rašyti "Lithuanian Legation" vardu ir siųsti šiuo adresu: Lithuanian Legation, P. O. Box 46576, Pass. — A. Grille Beach, Fla. 33741.

V. Urbonas

PAMINETA A. A. MARIJOS MICKIENES MIRTIES SUKARTIS

Spalio 31 dieną suėjo metai, kai negaltingoji mirtis išskyrė iš mūsų tarpo mielą Mariją. Apleido mus ir šį pasaulį — nebeatom jos susirinkimuose ir parengimuose. Paliko liūdin-tį mylimą vyrą Albina, sūnų Vytautą, marčią Reginą Čemarus ir anūką Vidmantą. Taip pat sesutę Teofilę ir švogeri Marcoliną Čepulionius ir daugelį draugų bei artimųjų Amerikoje. O Lietuvoje brolių Kazimierą, seserį Onutę — jų šeima ir pažįstamus.

Velionė buvo kilusi iš Vilka-viško apa. Gėjų valst., Rūdos kaimo, Lietuvos.

Jos skaičiai atminčiai spalio 31 dieną vyras Albinas Mickus sukviets artimuosius į Jau-nimo centro koplyčią pamaldoms, kur kun. P. Daugintis atnašavo gedulo Mišias. Vargonais grojo M. Motekaitis. Pasimelsta už velionės sielą ir sugiedota Marija, Marija. Po pamaldų velionės vyras

Lietuvoje (Obeliuose) tragiškai žuvo
A. A. ANTANAS TAVARAS.
Jo brolių Izidorij Tavarą ir visą šeimą, gyv. Merrillville, Indianoje nuosiržiai užjaučiame.
JUOZAS IR ONA JANUŠAICIAI

A. A. VLADUI LINKUI mirus,
jo broliui KAZIMIERUI su žmona MĖTA ir dukra NERIJA bei seserims STEFANIJAI ir BRONEI su vyru JO-NU reiškiam giliausią užuojautą ir kartu liūdimę.
VALĖ IR MECYS BANKAUSKAI
ONĖ IR PETRAS GRISKELIAI
DANGUOLĖ IR PETRAS GRIGANAVICIAI
LIDIJA KARPAVICIENĖ
JULĖ IR JONAS KUČINSKAI
ELENA IR PAULIUS LEONAI

SIOS PLOKŠTELĖS DAUGELIUI DAR NEŽINOMOS

Jelavne A. Dvornik. Šeštų metų rinkimų XXV

1. Septintame rojūje — anglų valsa	7. Jeanyttė molis — tango
2. Mūsų susitikimas — tango	8. Ta naktis — anglų valsa
3. Nuostabus berniukas — Cho Cho	9. Kengirų ramba — samba
4. Klajokėlis rožė — itas fokstrotas	10. Sūdie — anglų valsa
5. Rėgya — tango	11. Gai bė, gai bė — bolero

Jelavne A. Dubanuk. Šeštų metų rinkimų XXVI

1. Kur laukio šaliuokė — tango	7. Žibuklis — valsa
2. Amour-Begunus	8. Būti šedai — samba
3. Laukis, sugrįž — valsa	9. Svejam — tango
4. Sutamsi daina — tango	10. Nakties sėrenda — tango
5. Lūdnė — tango	11. Alėm — tango
6. Marytė mitynė — fokstrotas	12. Kodėl sostėjai — fokstrotas

Jelavne A. Dubanuk. "O Ramanė, pasakyk", šeštų metų

1. Granada — isp. fantazija	7. Senam sode — tango
2. Pavasaris už lango — tango	8. Niekad neįmanom — cha cha
3. Su tavim kartu — cha cha	9. Jauka kai buvau — beguine
4. O Ramanė, pasakyk — valsa	10. Šią nakt — cha cha
5. Tavo akys — rumba	11. Pavysas — tango
6. Zvingor naktys — fokstrotas	12. Kaip ir aš — rock

Lietuviškų dainų ir operų rinkimų VII

1. Faustas	1. Mano gimtinė
Jelavne V. Grigaitienė	Jelavne A. Kutkauskas
2. Cavalleria Rusticana	2. Užjūta daina
Jelavne V. Grigaitienė	Jelavne A. Kutkauskas
3. Kai mes augom du broliukai	3. Prapuolia, motėle
Jelavne A. Dvornik	Jelavne K. Petrauskas
4. Vėl sekukoch	4. Du broliukai kunigai
Jelavne A. Dvornik	Jelavne K. Petrauskas
5. Gražios aršys	5. Sudėv, tary
Jelavne S. Grauzins	Jelavne K. Oranta
6. Gražios aršys	6. Ispaniška molis
Jelavne S. Grauzins	Jelavne K. Oranta

Via. Šios plokštelės kainuoja tik po 30.00 Gaunamo

DRAUGAS
4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

* Užsakant pridėti 50 c. už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių. Užsakymai į Kanadą reikia pridėti po \$1.75 pašto išlaidoms

DRAUGAS, antradienis, 1981 m. gruodžio mėn. 1 d. 5

pakvietė visus dalyvius į Liet. Tautinius namus pietums, kurių buvo apie 70. Kun. P. Daugintis sukalbėjo invokaciją, žurnalistas Jurgis Janušaitis pasakė nuosirdžią kalbą ir Albino Mickaus vardu padėkojo visiems atsilankiusiems į bažny-

čią ir svetainę. Pagarba G. Mickui už tokį gražų prisiminimą.
Teodora Kuzienė

Iš pasaulyje žinomų 2967 kalbų beveik 1200 kalbų naudoja Amerikos indėnai.

Mūsų mielai klasės draugei

A. A. LEONIDAI mirus,
jos vyrui, mūsų buvusiam gimnazijos mokytojiui
Kleopui Girvilui
reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdimę.

M. PAUPERIENĖ-SMETONYTĖ
E. TAMOŠAITIENĖ-STANAITYTĖ
P. KINDERIENĖ-DAINIUTĖ
P. ŠLYTERIS
J. BAGDANSKIS
J. ŽEMAITAITIS

A. A. ELZBIETAI DABRILIENĖI mirus Lietuvoje, mielai draugei LEOKADIJAI STADAL-NINKIENĖI netekus motinos, jos vyrui VYTAUTUI, jų dukrai INAI PETOKIENĖI su šeima, reiškiam gilią užuojautą.

VIKTORIJA ir JURGIS JAKUBAUSKAI
Los Angeles. **JUDITA ir STASYS PASKAUSKAI**

A. A. VLADUI LINKUI mirus,
žmonai ELENAI, sūnui EDVARDUI su šeima, broliui KAZIUI su šeima, seserims BRONEI ir JONUI VESEKAMS ir STEFAI PASKONIENĖI bei kitiems artimiesiems reiškiam nuosirdžią užuojautą.

ALDONA IR ALBERTAS TAMOŠIUNAI
VIDA IR ŠARŪNAS RIMAI
ALDONA IR ANTANAS RAUCHAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVENUE Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS
2424 W. 68th STREET Tel. REpublic 7-1213
11026 Southwest Highway, Palos Hills, Illinois Tel. 974-4410

PETRAS BILIONAS
4346 SO. CALIFORNIA AVENUE Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. VArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

MANO ŽODYNAS

Richard Scarry

Lietuvių ir anglų kalba. Antrasis leidimas. Didelio formato. Kieti viršeliai. Lietuvių kalbai pritaikė ir išleido JAV LB Sve-timo Taryba, Chicago 1979 m. Leidimą parėmė Lietuvių Fondas. Šis leidinys gražiai iliustruotas ir jį pagelbės maitiesiems skai-tytojams žymiai lengviau išmokti lietuviškai. Kaina su persiun-timu \$7.00. (Illinois gyventojai dar pridėda valstijos mokes-čio 30 centų.)

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

APLINK MUS

× Šv. Kazimiero Šešerų viešoji ateinančiais metais švęs savo 75-rių metų gyvavimo sukaktį. Ta proga bus švenčiama visus metus — nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. 1982 metais, kurie yra suakcentuoti vienuolijai. Jos įsteigėja — Motina Marija-Kazimiera Kūšpaitė. Šis užsėta ir Motinos Marijos, vienuolijos įsteigėjos, beatifikacijos byla. Firmuota ji bus vietos kurijoje, o paskui eis į Romą. Ta proga duosime vykt. V. Brizgio straipsnį apie vienuolijos atsiradimą, o taip pat ir daugiau prištūmimų apie vienuolijos darbą per 75-rius metus.

× Spaudos darbuotojų pabūvis įvyks Jaunimo centro kavinėje šį trečiadienį, 7:30 val. vak. Apie lietuvių spaudos problemas kalbės Mykolas Drunga. Paskaitėjamą ruošia LBS centro valdyba.

× Kun. Jonas Jamulis, MIC, burės Marijonų vienuolijos provincijos, dabar gyvena Milwaukee, Wisc., atvyko į Chicago su vietos marijonais atlikti metinių rekolekcijų. Jis pabus čia iki savaitės pabaigos.

× Jonas Vaznėla, vienas iš pagrindinių Chicago lietuvių Operos solistų, kaip skelbia Melbourne leidžiamas "Tėviškės aidų" savaitraštis, atvyksta į Australiją ir koncertuos Sydneyje — gruodžio 20, Melbourne — gruodžio 30, Adelaidėje — sausio 3 d. Australijos lietuvių koncertą čia labai laukia.

× Karys Štalingys, Mervs Šv. Kryžiaus ligoninės parėgėjas, dabar vadovaus savanoriams darbininkams, padedančiams ligoninėi prižiūrėti ligonius pacientams, kurie ligai atėiti, taip pat ir slauginti ligonius, kurie gydomi ar savo ligos pasėkas leidžia namuose. Tas pareigas jis perėmė jau rugpjūto mėnesį.

× Klemenas ir Anelė Zukauskai, Sunny Hills, Florida, mūsų bendradarbiai, atsiuntė 20 dol. lietuviško dienraščio paramai. Nuosirdžiai dėkojame. K. ir A. Zukauskai anksčiau gyveno Beverly Shores, Ind., ten buvo veikūs lietuviškoje organizacijoje.

× LB Milwaukee apylinkės, Wisc., valdybos pirmininkė Kristina Dargienė atsiuntė 10 dol. auką su prierašu: "Su geriausiais linkėjimais šventėm Jūsų vadovaujamam dienraščiui "Draugui" mūsų valdybos pasiūlyta auką". Labai ačiū už viską.

× Naujų Metų šventėms yra ruošiamas Ateitininkų namuose š. m. gruodžio 31 d., 8 val. vak. Archer Ave. (Rt. 171) ir 127 St., Lemont, Ill. Dėl informacijos skambinti tel. (312) 284-7251 arba 778-2209. (pr.)

× Skaitėlis registravo ir FLB rengiamą, vienos savaitės kelionę laivu — gruodžio mėn. 5 d. 81 lietuviška išvyka aplankys net 6 Karibų jūros salas. Linksma lietuvių grupė, šilta tropinė saulė — geriausias atostogos aiūru šiemet laiku. Registracija ir informacija: gmc American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643; tel. (312) 238-9787. (sk.)

× Alce's Restoran, 4805 W. 63rd St., tel. 588-1111, laukia gamtūnų šv. mėsos (spalvini, koldūnai, bulskėtiniai, t.t.). Primami užkaišimai šaldymui. Atsiras kasdien nuo 5:30 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadienį iki 2 val. popiet. Sekmadienį uždaryta.

× Kun. Antanas Samulis, SJ, gruodžio 4-6 dienomis Jėzuitų koplyčioje laikys šv. Mėšias ir paskui pakaitomis su ses. Onute Mikailaite iš Putnamo nagrinės šv. Rašto kai kurias vietas ir jas aiškins Bažnyčios mokslo švietimoje. Ypač išryškins sakramentų kilmę iš šv. Rašto. Advento susikaupimui tai bus lyg rekolekcijos, kuriomis galės pasinaudoti visi susinteresuotieji ir nuo darbų galintieji atitrūkti.

× Zarasėdžių klubo metinis susirinkimas buvo suauktas sekmadienį, lapkričio 29 d., 2 val. p. p. Vytelių salėje. Buvo renkama nauja valdyba ir svarstomi kiti klubo reikalai.

× Ses. Onutė Mikailaitė gruodžio 3 d., ketvirtadienį, Jaunimo centro kavinėje, po 9 val. Mūsų Jėzuitų koplyčioje skaitys paskaitą "Evang. J. Apaštalu Darbų knyga". Kviečiami visi galintieji dalyvauti. Rengia šv. Rašto studijų būrelis.

× "Stetymas". Nr. 16, gruodžio, 1981 m., lietuvių pensininkų žurnalas, jau pasiekė redakciją. Šiam numerį, yra aktyvus — paaukyrimas trijų vienuolių premijų rašytojams A. Gliudai, A. Mironui ir Ritali Kleviui. Užduodami po 100 dol. Taip pat keletas straipsnių ir šiek tiek informacijos. Mėša keturis kartus ir metus. Redaguoja P. Enskaitis, administratorius A. Mingėla. Leidžia Hamiltono Lietuvių Pensininkų klubas.

× "Chronicle of the Catholic Church in Lithuania", Nr. 47, išleistas kovo 19 d., duodamas anglų kalba. Ją parašė kun. Kaz. Pugevičius. Vertė Vika Matusevičienė vertė redaktorius kun. K. Pugevičius. Leidimą prižiūri Marian Skabekas. Išleista Liet. Kunigų Vienybė. Vertimas geras, tik šiek tiek idėjas paskutinimame viršelio puslapyje, netikslus.

× Jonas MacNeil, Cleveland, Ohio, atsiuntė 6 dol. Po 5 dol.: Adolfas Burtavičius, Jonas Brachas, Chicago, Ill., atvyko į "Draugą" ir įsigijo raštą A. Barono naująją leidinį "Mirti vietoje sūpelei".

× Louis Zerlis, Chicago, Ill., atsiuntė 7 dol. už kalėdines atvirutes ir kalendorių. Nuosirdžiai dėkojame.

× Dr. T. Jurkšaitis-Rymanas, Chicago, Ill., atvyko į "Draugą" ir įsigijo raštą A. Barono naująją leidinį "Mirti vietoje sūpelei".

× Petras Reimantas, Chicago, Ill., R. Zukauskas, Silver Spring, Md., Marija Gylionė, Manlius, N. Y., A. Kraujalis, St. Petersburg, Fla., atsiuntė naująją leidinį už didesnę sumą.

× Bernice MacNeil, Maria Tytulis, Juozas Archuleta, Jurgis Gliuda atsiuntė po 3 dol. aukų. Dėkojame.

× L. Antanaitis, Omaha, Neb., užsiuntė naująją leidinį ir ta proga pridėjo auką. Ačiū.

× Vytas Viliušas, Rochester, N. Y., atsiuntė Petriuką buvo atvykę į Chicago ir ta proga aplankė "Draugą" ir įsigijo mažesnę skaitytą knygę.

× Dr. Petras Daušvardis, Lietuvos generalinio konsulo Chicagoje, dalyvavo mūsų mirties paminklų šventė gruodžio 13 d., 1 val. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Minėjimas prasidės šv. Mišiomis. Pagrindinis celebrantas prel. J. Balckūnas iš Floridos. Konceduoja kleb. kun. A. Zukauskas, kun. V. Rimšelis, kun. J. Valiūnas, SJ, kun. J. Borevicius, SJ, kun. P. Daugintis, SJ, kun. dr. J. Prunskis. Šv. Mišių žodį giedo Chicago Operos Vyrų choras ir sol. M. Momkienė, akompanuojant daryta.

Inž. Juozas Rimkevičius, Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengimo pirmininkas. Nuotr. P. Maletos

MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMO UZBAIGA

Po įtemptų mokslinių posėdžių mokslo ir kūrybos žmonės turėjo atgaivą — pokylį Beverly Country klubo patalpose, Chicago pietuose. Programą pradėjo pokylio globėja Stasė Labanaušienė, išskaičiuodama simpoziumo laimėjimus ir paskirdama sol. Neriją Linkvičiūtę dainoms. Solistė greit laimėjo klausytojų dėmesį, padidindama: Daug pavasarių prabėgo, žuvelė, Aviza prašė, Au go serbenta, Aš žinau tavo skausmą, šlamėdžių klevų pavėsy, Metų dvidešimt turis. Su maloniu pasitenkinimu susikaupti publika klausėsi ty romančių ir patriotiškų dainų. Gėrėjos programos naujumi ir įvairumui, solistės interpretacijai. Karštis plojimais publika išprašė dar vieną dainą busi. Fortepijonu solistei padėjo sudarė M. Drunga.

Marijonų provincijos kun. dr. V. Rimšelis invokacijoje priminė dievišką kūrybą, į kurią mes jungiamės. Prasidėjo skaniai paruoštos vakės, kuriose dalyvavo per 340 svečių. Daugiau norintių nebebuvo įmanoma sutalpinti. Pažymėtina, kad buvo šeimų, kurios labai aktyviai dalyvavo simpoziume. Paskaitą turėjo dr. Juozas Girnius, o taip pat stipriai savo paskaitoje pasireikė jo sūnus Kestutis, kalbėdamas apie lietuvių įnašą į humanitarinius mokslus. Iš Kalifornijos atvykusio inž. E. Arbo šeimos paskaitininkai buvo trys: tėvas sūnus ir duktė. Simpoziumo surengimas pareikalavo nemažų išlaidų. Vien leidinio išleiskimas pareikalavo apie šesetą tūkstančių, tačiau rengėjai pasiryžę visus sunkumus nugalėti ir džiaugiasi laimėjimu. Šiomis mintimis dalinosi svečiai, kalbėdami prie stalų. Po

Po pietų 1 val. buvo uždaro masis posėdis, kurį pravedė organizacinio komiteto pirmin. J. Rimkevičius, pakviesdamas prabilti vadovus, organizacijų, kurios simpoziumą organizavo.

Kalbėjo JAV LB pirm. V. Kutkus, pareiškdamas, kad simpoziumas buvo sutrauktas per 150 mokslininkų iš įvairių šakų. Jų dauguma gimė Išeivijoje. Jie savo mintis dėstė gražia lietuvių kalba. Mokslininkai garbina mūsų tautos vardą. Mes jais didžiuliamės. Bet mes norime juos visus matyti ir lietuviškame gyvenime. Juos matydami, jaunieji lietuvių didžiulius, kad yra lietuvių.

Padėkojo simpoziumo organizatoriams ir dalyviams.

PLIAS naujai įrinktos centro valdybos narys arch. E. Arbas papasakojo, kaip lankydamosis ir simpoziumo sesijas buvo susizavėjęs. Reikė padėką organizatoriams, kurie viską su tokiu tikslumu pravedė.

Pas. Liet. gyd. o-gos pirm. dr. J. Valaitis padėkojo medicinos sekcijos vedėjo dr. R. Ne-

micko vardu už įjungimą į medicinos paskaitas. Aktyviai dalyvaudami šiame simpoziume mes ir dalies gražinome savo skolą Lietuvai, bet ir toliau nepamirškime tęsti tos akolos gražinimo, dalyvaudami lietuviškoje veikloje.

Lituanistikos inst. pirm. prof. R. Šilbajoris išryškino, kad atvažiuoti į šį simpoziumą mokslininkams buvo daug motyvų. Visų pirma — noras pabendrauti. Šis kraštas per didelį sunkų suėiti. Čia suvažinę pasinformuojame, sužinome, ką kas veikia. Mes pasijuntame vienos tautos dalimi. Tai akademinis festivalis, mokslo ir kūrybos šventė.

Plojimu buvo pagerbtas III simpoziumo organizatorius dr. K. Ambrozaitis ir ty simpoziumų pradinis iniciatorius inž. Br. Nainys. Plojimu pagerbtas ir žymusis filosofas dr. Juozas Girnius.

PLB pirm. V. Kamantas kalbėjo apie lietuvių mokslininkų sąvejo bendruomenėje. Apibūdinęs mokslininko ir bendruomenės sąvoką, priminė mūsų siekimus: išlaikyti bei ugdyti lietuvių ir siekti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo.

Simpoziumas išryškino, kad tarp lietuvių mokslininko ir visuomenės plyšo nėra. Mes esame ta pati bendruomenė. Pirmame simpoziume buvo 59 mokslininkai, antrame — 108, trečiame — 115 paskaitininkų ir kultūrininkų. Ketvirtame simpoziume dalyvavo 156. Tai rodo kasmetinį augimą po 20%. Šio simpoziumo organizatoriai skelbė, kad simpoziumo tikslas — susipažinti mokslininkams savo tarpie pasidalinti pasiektais laimėjimais, simpoziumas turi būti šaltinis naujiems siekimams.

Visa tai buvo pasiekta. Pirmame simpoziume turėta sąvona — įsteigti liuanistikos katedrą tampa realybe. Tas reikalas pakartotinai buvo keliamas. Šiame nutarime vykdydama, po nuodugnų tyrimų, LB nusprendė katedrą įsteigti prie Illinois universiteto. Šio reikalo buvo spaudoje apie 50 straipsnių. Net ir jaunimas kėlė liuanistikos katedros reikalą. Jie pabrėžė svarbą brandinti naujus lietuvių mokslininkus. Jaunimas nesitenkina vien liuanistikos mokyklos klausu. Jaunimas entuziastiškai priėmė liuanistikos katedros steigimą. Tokias mintis pareiškė Jaunimo sąjunga.

Lapkričio 20 d. V. Kamantas ir dr. Ant. Razma pasirašė sutartį su Illinois universitetu įsteigti liuanistikos katedrą. Pirmieji, atėję su tūkstantinių auka, buvo Sakadolskiai, A. Rūgytė, prie šios katedros prisidėjo ir Amerikiečiai aug. M. ir Ant. Rudžiai, paspyrė tūkstantinę. Kas buvo sąvona ir vizija pirmose simpoziumuose, dabar jau tampa realybe. Ateinančiame simpoziume 1985 m. tikisi, kad jau kalbės naujos liuanistikos katedros vedėjas.

Posėdį baigiant, maldą sukalbėjo kun. A. Trakis, kreipdamasis į pasaulio Kūrėją, įpareigojusį mums tęsti jo kūrybos darbą. Baigiant galingai skambėjo Lietuvos himnas.

Juozas Prėštelis

LIETUVIAI SIBIRE
Knyga — albumas su daugybe mūsų tremtinių ir kalinių atsiminimų, laišku, su gausiomis nuotraukomis iš Sibiro, išėjo iš spaudos. Paruošė kun. J. Prunskis, iliustravo dail. J. Strumigys, apipavidalino dail. P. Klekša ir dail. V. Lukas. Išleido Amerikos Lietuvių Biblioteka. 216 psl., kaina \$21.80, su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar pridėda \$1.40 valstijos mokesčio.

IŠ ARTI IR TOLI

AUSTRALIJOJE

— A. a. Juozas Slavėnas, gyvenęs Melbourne, staiga mirė lapkričio 15 d., sulaukęs 74 m. amžiaus. Liko žmona Marija, duktė Rasa.

— A. a. Ignas Aleksa mirė lapkričio 19 d. Melbourne ligoninėje, būdamas 73 metų amžiaus. Palaidotas Springvale kapinėse.

— A. a. Vincas Ruša mirė lapkričio 5 d. Sydneyje, sulaukęs 81 m. amžiaus. Lietuvoje velionis buvo teisininkas.

— Vaclovas Kilčiauskas, melburniškis, buvo sunkiai sužeistas automobilio avarijoje.

— Ateitininkų diena ruošiamą gruodžio 28 d. Adelaidėje, prieš ALRFK suvažinimą. Jos ruošia rūpinasi J. Stepanas.

— Kun. Albinas Sprgis, šv. Kazimiero parapijos klebonas, buvo sunegalavęs ir gydėsi ligoninėje. Dabar sugrįžo ir eina savo pareigas.

KANADOJE

— Rima Styraitė, Petro ir Albinos Vizgirdaitės Styry duktė, šiais metais Toronto universitete sėkmingai baigė medicinos studijas. Yra baigusi McGill universitetą fiziologiją ir McWaster universitetą psichologiją. Baigusi Montrealio lietuvių šeštadieninę mokyklą. Aktyviai ateitininkė. Gydytojos praktika atlieka šv. Mykolo ligoninėje Toronto.

J. A. VALSTYBES

— JAV LB Visuomeninių reikalų taryba naujai išleisti dr. Tomo Remeikio paruoštą leidinį "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — a Report for 1979-1980" aprūpino Lietuvos Diplomatinę tarnybą ir New Yorko bei Kalifornijos informacijos centrus. Lietuvos atstovybė Washingtono padovanota 200 egz., konsulatams Chicagoje ir New Yorko po 100 egz., konsulatui Los Angeles 50 egz. Kun. K. Pugevičius vadovaujamam Lietuvių informacijos centrui New Yorko paskirta 100 leidinių egz., o Ant. B. Mažeikos vadovaujamam Kalifornijos Lietuvos informacijos centrui Los Angeles — 75 egz. Padovanotų egzempliorių rinkos kaina siekia 5.000 dol. Leidinį gavusieji jau aprūpina amerikiečių laikraščius redakcijas, mokslo institucijas, tyrimų institutus ir įtakingus visuomenės veikėjus. JAV LB savo ruožtu knygą įteiks kiekvienam JAV kongreso nariui, valdžios įstaigoms ir didžiųjų universitetų bibliotekoms.

— JAV LB Visuomeninių reikalų tarybai paprašius, Lietuvos Laisvės komitetas paruošė išsamų memorandumą lietuvių — žydų santykiams ir 1941-1944 metų vokiečių okupaciniam laikotarpiui nušviesti. JAV LB krašto valdyba artimu laiku minėtą memorandumą įteiks JAV vyriausybei. Lietuvos Laisvės komitetai vadovauja teisininkas Vytautas Vaitiekūnas.

— Dail. Ilonos Brazdžionienės gruodžio 5 d. atidaroma dailės darbų paroda Western and Grandview at Mountain Brand Library meno galerijoje, Los Angeles, Calif. Priėmimas gruodžio 4 d., penktadienį, 8—10 val. Tesis visą gruodžio mėnesį. Lietuviai kviečiami dalyvauti ar parodą aplankyti.

LIETUVOS PASIUNTINYBEI REIKALINGA SKUBI PARAMA

Esant skubiam reikalui, pareikalaujama, kad organizacijos ir pavieniai tautiečiai, norintieji jau dabar prisidėti prie šio laiku reikalingiausio ir neatsilidino Atstovybės rūmų Washingtono remonto, aukas siųstų tie-

siog Lietuvos Atstovybei (išrašant čekius LITHUANIAN LEGATION vardu) šiuo adresu:

Lithuanian Legation
2622 16th Street N. W.
Washington, D. C. 20009

DR. ANTANAS KUCAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORÉ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtą klūtį kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LITHUANIA 700 YEARS

Edited by DR. ALBERTAS GERUTIS

Fifth revised edition

Contents — The Origins of the Lithuanian Nation. Lithuania to World War I. Independent Lithuania. Occupied Lithuania. Lithuanian Resistance. Liberation Attempts from Abroad. The Prospects for Lithuanian Liberation.

Hard cover, 466 pages. Published by Manyland Books, Inc. Kaina su persiuntimu \$16.25.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 90 ct. valst. mokesčio.